

DRAUGAS

PERIODICALS
July 20,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPOS - JULY 20, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07/19/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG
Nr. 140
Kaina 50 c.

Ignalinos elektrinės uždarymas — visos Europos problema

Vilnius, liepos 19 d. (BNS) — Ignalinos atominės elektrinės uždarymas (IAE) yra ne tik Lietuvos, bet ir visos Europos problema, ir Europos Sąjunga (ES) turėtų pademonstruoti solidarumą ją sprendžiant, spaudos konferencijoje pareiškė už regioninę politiką atsakingas Europos Komisijos (EK) narys Michel Barnier.

Ketvirtadienį pradėjęs dviejų dienų vizitą Lietuvoje, M. Barnier susitiko su prezidentu Valdu Adamkumi ir finansų ministru Dalia Grybauskaite bei pietavo su premjeru Algirdu Brazausku, užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu ir Lietuvos vyriausiojo ES derybininku Petru Auštrevičiumi.

Spaudos konferencijoje M. Barnier priminė, kad ES jau skyrė 168 mln. eurų Ignalinos atominės elektrinės I bloko uždarymo darbams finansuoti. Pasak M. Barnier, Europa turi dalyvauti IAE uždarymo projekte iki pat jo pabaigos.

Kaip žinoma, Lietuva yra įsipareigojusi uždaryti pirmąjį IAE bloką iki 2005 m., o 2004 m. priimti sprendimą dėl an-

trojo bloko uždarymo. EK pareigūnų nuomone, antrasis elektrinės blokas turėtų būti uždarytas iki 2009 metų.

„Tai nereiškia, kad ES finansuos Ignalinos elektrinės uždarymą 100 proc., tačiau būtų natūralu, jei dalyvautų sprendžiant ekologines, regionines, energetikos, kitas problemas, susijusias su elektrinės darbo nutraukimu“, sakė M. Barnier. Jo teigimu, Lietuva, sugebėjusi įrodyti, kad IAE uždarymas yra ne vietinis, o europinis projektas, gali tikėtis didesnės pagalbos iš ES nei yra numatyta.

Šiuo metu Lietuva iš įvairių ES fondų per metus gauna apie 125 mln. eurų, o valstybei tapus ES nare, pasak D. Grybauskaitės, pagalba turėtų siekti ne mažiau kaip 4 mlrd. litų, įskaitant maždaug 1 mlrd. litų finansavimą iš Lietuvos.

Tiek M. Barnier, tiek D. Grybauskaitė pabrėžė, kad ES pagalbos Lietuvai dydis labai priklausys nuo sugebėjimo tinkamai parengti projektus ir įsisavinti teikiamą pagalbą.

Tėvynėje pasižvalgys

* **Susipažinti su naujosios vyriausybės darbu** ir jos veiklos gairėmis trečiadienio vakare pas premjerą Algirdą Brazauską buvo atvykę konservatorių vadovas Seimo narys Vytautas Landsbergis. Porą valandų trukęs pokalbis vyko V. Landsbergio pasiūlymu. „A. Brazauskas — tai žmogus, nuo kurio priklauso sprendimai dėl Lietuvos strateginių tikslų realizavimo. Matau, kad jo užimama pozicija yra teigiama“, po susitikimo gerų žodžių negailėjo konservatorių vadovas V. Landsbergis pažymėjo, jog pasikalbėjus su A. Brazausku, susidarė įspūdis, kad premjerui daryti įtakos oligarchai iš Rusijos negalės. „O jei ir bus tokia įtaka, nemanau, kad jis vėliau nesugebėtų jos išvengti“.

* **Rusijos teismas nuteisė Lietuvos pilietį** Deivį Valutkevičių 14 metų kalėti už dalyvavimą „cečėnų separatistų“ kovos veiksmuose prieš federalines pajėgas, pranešė Rusijos televizija NTV. NTV trečiadienio vakarą savo reportaže iš tardymo izoliatoriaus Vladikaukaze parodė D. Valutkevičių, kuris kalbėdamasis su žurnalistais, neneigė priklausiusi Ickerijos kovotojų daliniam. Pasak televizijos, D. Valutkevičius yra Čėčėnijos ginkluotųjų pajėgų kadrinis karininkas. Čėčėnijoje jis priėmė islamą. (BNS)

* **Lietuvos Užsienio reikalų ministerija** teigia, kad dėl Rusijos žiniasklaidos priemonių kelerius metų senumo istoriją, kurioje Lietuvos pilietis kaltinamas dalyvavimu Čėčėnijos konflikte, bei dar kartą pakartoję, jog Lietuvos valstybė nedalyvauja jokiame ginkluotame konflikte. Kaip sakė URM Informacijos ir kultūros departamento direktorius Petras Zapolskas, „visiškai neaišku, kam sena byla yra iš naujo eskaluojama žiniasklaidoje“. Jo teigimu, oficiali iš Rusijos Teisingumo ministerijos gauta informacija neįrodo, kad nuo 1997 m. kalintis ir 1999 m. nuteistas Lietuvos pilietis Deivis Valutkevičius dalyvavo karo veiksmuose Čėčėnijoje. (BNS)

* **Buvęs pirmasis Lietuvos garbės konsulas** Lenkijoje Jacek Debski, kurį kovo mėnesį Varšuvoje užvožė kol kas nenustatytas užpuolikas, galvą padėjo dėl 1 mln. JAV dolerių. Dar nebaigtą tyrimą metu buvo nustatyta, jog nužudyti J. Debski liepė Lenkijos mafijos patikėtinis Austrijos garbės konsulas Baranina. Lenkų ir austrių policijai pavyko nustatyti, jog buvęs Lietuvos garbės konsulas pareikalavo, kad „Baranina“ jam grąžintų paskolintus 1 mln. JAV dolerių, tačiau vietoj skolos gavo kulką ir galvą. Iki šiol

* **Kai Arvydas Sabonis** sako „ne“, reikiška — ne: Krepininkas dar sykį pareiškė neįsisą Lietuvos rinktinėje. Portlando „Trail Blazers“ komandoje pastaruosius šešerius metus žaidęs vidurio puolėjas Arvydas Sabonis trečiadienį dar kartą viešai pareiškė, kad Lietuvos rinktinėje daugiau nebeatstovaus. (KD, Elta)

Vilniuje praužiusi vėtra nepagailejo ir šimtamečių medžių.

Vladimiro Gulevičiaus (Elta) nuotr.

Nurimus politinėms audroms, Lietuva krečia gamtos nelaimės

Antalieptės hidroelektrinėje — ekologinis incidentas

Vilnius, liepos 19 d. (BNS)

— Įvykus incidentui Antalieptės hidroelektrinėje Zarasų rajone, į Šventosios upę pateko teršalai. Kaip sakė Antalieptės elektrinės naudojimosi uždarymo akcinės bendrovės (UAB) „Ekoelektra“ direktorius Lionginas Kairys, į upę pateko nedidelis kiekis tepalų, kurie sudarė ploną plėvelę ant vandens.

Pasak L. Kairio, elektrinėje trūkus vienam plieninių vamzdžių, kuriuo iš 30 metrų aukščio teka vanduo, buvo užlietos mašinų skyriaus pagalbinės patalpos. Jose buvo sandėliuojamos įvairios tepalai suteptos atsarginės dalys.

Bendrovės vadovo nuomone, avarija įvyko dėl vamzdžio korozijos dar prieš keturis dešimtmečius pastatytoje elektrinėje. Pasak L. Kairio, ironiška tai, kad rugpjūčio 1 d. Antalieptės HE buvo planuojama uždaryti remontui, ketinama sumontuoti naujus itališkus įrenginius.

Vėtra siautė Jonavos apskrityje

Trečiadienį po pietų Jonavoje šėlusio vėtra vartė medžius, nutraukė elektros laidus. Gausiai lyjant, centrinė bei kairios kitos miesto gatvės buvo apsemtos. Daugelis vairuotojų buvo priversti sustoti, nes pravažiuoti buvo neįmanoma. Daugelyje vietų nutrūko bevielio interneto ryšys.

Pirminiaus duomenimis, dėl apie pusvalandį šėlusios audros žmonės nenukentėjo. Kaip sakė bendrovės „Jonavos paslaugos“ direktorius Bronislavas Liutkus, mieste išversta maždaug 60 jaunų ir senų medžių, kai kur sugadintos gatvių apvietimo linijos. Krušos metu krintantys ledo gabaliukai kai kuriems jonaviškiams išdaužė namų bei automobilių langus.

Kaip sakė Jonavos rajono, policijai nepavyko išaiškinti, iš kur J. Debski, kurį laiką eįs Lenkijos sporto ministro pareigas, gavo tokią didelę pinigų sumą. Neatmetama galimybė, kad šiuos pinigus jam davė Lenkijos sporto klubai, tikėjęsi nemažų palokanų. Manoma, kad „Baranina“ pinigų investavo į nešvarų verslą ir neketino jų grąžinti, tad įkyraus skolintojo pašalinimas jam buvusi vienintelė išeitis. (BNS)

Antalieptės hidroelektrinėje — ekologinis incidentas

Bukonių kaimo seniūnas, vienam bukonikiui vėtra nunešė namo stogą, kapinėse išvartyti paminklai. Kaip sakė Kauno elektros tinklų Jonavos skyriaus viršininkas, audra nutraukė daug aukštos įtampos laidų ir todėl atsijungė 108 elektros transformatorinės pastotės. Be elektros liko 19 kaimų.

Nafta i Nerį pateko iš „Statoil“ degalinės

Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento ir Jungtinio tyrimų centro laboratorijos patvirtino, kad i Nerį Vilniuje naftos produktai pateko iš Kareivių gatvėje esančios degalinės „Statoil“, kur antradienį po pietų bendrovė „Fegda“ atliko degalinės įrenginių valymą. I Nerį pateko apie 100 kilogramų naftos produktų. Antradienį po pietų šioje degalinėje bendrovės „Fegda“ darbuotojai valė degalinės įrenginius. Degalinės įrenginiuose paprastai būna susikaupę tepalai. Tačiau „Fegdos“ atstovai savo kaltę neigė.

„Statoil“ degalinė nebus baudžiama už gamtos teršimą, nes ji samdė kitą firmą, kuri buvo įsipareigojusi tvarkingai atlikti įrenginių valymo darbus. Nuostolis gamtai kol kas nenustatytas, tačiau manoma, kad jis sieks kelias dešimtis tonkstanių litų. 1 lašas naftos produktų užteršia 20 kvadratinį metrų vandens telkinio plotą.

Audra neaplenkė ir sostinės

Pasak Vilniaus savivaldybės pranešimo, trečiadienio vakarą per Vilnių praužiusi audra pridūrė daug nemalonių miestui: ant važiuojamosios dalies išversta apie 50 medžių. Daugiausia medžių buvo privartyta Naujojoje Vilnioje.

Per audrą žmonių aukų nebuvo, nukentėjo tik transporto priemonės — virstantis medis prispaudė troleibusą Žirmūnuose, vairuotoja Nementinės plente atsitrėnkė i nuvirtusį medį. Puokurio gyvenvietėje virsdamas medis nutraukė elektros tinklų liniją.

„Klaipėdos vanduo“ mokės 30,000 litų baudą

Klaipėdos aplinkos apsaugos agentūra paskyrė beveik 30,000 litų baudą bendrovei „Klaipėdos vanduo“ dėl avarijos nuotekų sistemoje už gamtai padarytą žalą ir i Kuršių marios išlietas nevalytas nu-

tekas.

Bendrovė „Klaipėdos vanduo“ vadovybė sutinka su aplinkosaugininkų avarijos ir žalos gamtai išvadomis, todėl neabejojama, kad bendrovė baudas sumokės.

Praejusį pirmadienį apie vidurnaktį netoli Klaipėdos, ties Rimkų gyvenvietė, truko vamzdis, kuriuo iš perpumpavimo stoties fekalinis vanduo teka i už Klaipėdos esančius vandens valymo įrenginius. Įvykus avarijai, miesto nuotekamieji vandenys buvo renkami nešvaraus vandens talpoje ir jiems persipildžius, nuotekos išleistos i marias.

Dėl avarijos Klaipėdos kanalizacinių vandenų sistemoje praėjusią savaitę i Kuršių marias pateko 116,000 kubinių metrų miesto nevalytų nuotekų.

Aplinkosaugininkų teigimu, i marias išsiliejęs kiekis nėra didelis ir ypatingai didelės žalos neturėtų padaryti. Aplinkosaugininkai nemano, kad nevalytos nuotekos pasiekė Klaipėdos paplūdimius, nes nuotekų koncentracija vandenyje nebuvo didelė.

* **Vilniaus savivaldybės civilinės saugos tarnybai** gresia pertvarka dėl neveikumo per pastarąją ekologinę nelaimę, Vilniuje i Nerį išsiliejus teršalams. Pareigūnai su šio įvykio pasekmėmis kovoję beveik 2 paras. Vilniaus meras Artūras Zuokas sakė, jog tokių nelaimių atvejų Vilniaus miesto savivaldybės civilinės saugos tarnyba turi organizuoti skirtingų tarnybų darbą. „Taciau jos dalyvavimas buvo labai prastas — ji paprastaisiais neatvyko i įvykio vietą“, sakė A. Zuokas, kuris pats nelaimės naktį buvo įvykio vietoje. (BNS)

* **Pabrądėje esanti Užsienio reikalų registracijos centras** jau galima vaidinti cečėnų namais, nes ten šiuo metu gyvena tik keli ne cečėnų tautybės pabėgėliai. Rusijos pilietybę turintys piliečiai, atvykę i Lietuvą, reikalauja pinigų, didelių potegumų, prieglobos, o to negavę, dažniausiai grįžta namo. Jie suvokia, kad Lietuvos politikų sukurta legenda apie valstybės paramą Čėčėnijai tėra grazi pasaka. (KD, Elta)

* **Vilniaus mero Artūro Zuoko valdoma bendrovė „BNA Grupė“** yra 99 metams išsinuomavusi daugiau nei 10,000 kvadratinį metrų plotą žemės sklypą Gedimino kalno papėdėje. (LA, Elta)

Suturpinimai: K — „Klaipėda“, KD — „Kauno diena“, LA — „Lietuvos aidas“, LR — „Lietuvos rytas“, LZ — „Lietuvos žinios“, R — „Respublika“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belpan, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Jeruzalė. Izraelis ketvirtadienį pakartojo nepritariąs tarptautinių stebėtojų atsiuntimui i Vidurio Rytus, kur jie prižiūrėtų taikos procesą tarp Izraelio ir palestiniečių, nors „Didžiojo aštuoneto“ (G-8) užsienio reikalų ministrai ketvirtadienį iš principo tam pritarė. „Kaip ne kartą sakė ministras pirmininkas Ariel Aharon, Izraelis yra priešiškas nusiteikęs prieš stebėtojų, kurių reikalauja palestiniečiai, tikėdamiesi internacionalizuoti konfliktą, atsiuntimą“, sakė aukštas pareigūnas, prašęs neskelbti pavardės. Susitikimo Romoje metu G-8 užsienio reikalų ministrai iš principo pritarė tarptautinių stebėtojų atsiuntimui i Vidurio Rytus po jau 10 mėnesių šiame regione trunkancio smurto. Didžiosios Britanijos, Kanados, Prancūzijos, Vokietijos, Japonijos, Italijos, Rusijos ir JAV ministrų priimame pareiškime sakoma: „Mes manome, kad šiomis aplinkybėmis trečios šalies stebėtojai, kuriuos priimtų abi (konflikte dalyvaujančios) valstybės, patarnautų jų interesams, padėdami įgyvendinti rekomendacijas, kurias anksčiau pateikė buvusio JAV senatoriaus George Mitchell vadovaujama komisija“. Šio pareiškimo priėmimas buvo pirmas kartas, kai JAV iš principo sutiko su tarptautinių stebėtojų nusiuntimu, kurio reikalauja palestiniečių prezidentas Yasser Arafat.

Vašingtonas. JAV objektams Arabijos pusiasalyje gresia teroristų išpuoliai, trečiadienį išėjo JAV Valstybės departamentas. „Jungtinių Valstijų vyriausybė turi patikimų duomenų, kad tam tikri asmenys planuoja teroro akcijas prieš JAV interesus Arabijos pusiasalyje“, sakoma Valstybės departamento pareiškime. JAV atstovai atsisakė pranešti, iš kur gauta ši informacija ir kas yra joje minimi įtariamieji teroristai, tačiau tvirtino, kad i šią grėsmę reikia žiūrėti rimtai. Dokumente sakoma, kad parengtis šiame regione esančiuose JAV objektuose galios iki spalio 17 dienos.

Haga. Buvusio Jugoslavijos prezidento Slobodan Milošević žmona ketvirtadienį atvyko i Hagą, kad cia įsikursio Tarptautinio tribunolo izoliatoriuje aplankyti savo netikėtai Belgrado išduotą vyrą, kuris yra kaltinamas sunkiais karo nusikaltimais. Mirjana Marković, dėl savo įtakos vyriui Serbijoje praminta „Ledi Makbet“, iš Belgrado atskrido i Amsterdamo oro uostą ir netrukus išvyko i Jungtinių Tautų tardymo izoliatorių, kuriame buvęs vienvandis Jugoslavijos prezidentas laukia teismo. Daugelis mano, kad 59 metų Mirjana, kuri pati yra įtakinga politikė, turėjo didelę ar net lemiamą reikšmę vyro karjerai. Už viešą pritarimą kairiajai ideologijai ir politikai i mistiškumą tėvynėje ją daug kas pagiežingai vadino „Raudonąja ragana“. Buvęs Jugoslavijos prezidentas, kurį M. Marković neseniai Kroatijos dienraščiui duotame interviu apibūdino kaip „supratiną i mielą“ žmogų, yra kaltinamas dėl keturių itin sunkių nusikaltimų, tarp jų ir nusikaltimų žmoniškumui. Šiuos nusikaltimus, Tribunalo kaltintųjų teigimu, jis padarė per 1998-1999 m. vykusias etninių Kosovo albanų žudynes ir jų išvairymą iš šios Serbijos provincijos.

Minskas. Baltarusijoje „kuo puikiausiai“ vertinami tarpusavio santykiai su Kinija, pareiškė Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka Minske per susitikimą su Kinijos Liaudies Respublikos prezidentu Jiang Zemin. Pasak A. Lukašenka, „kad ir kokie būtų laikai Baltarusijoje, abiejų valstybių draugystė tęsis amžiais“. Baltarusijoje labai gerai vertinama „jų nesavanaudiška parama Baltarusijai visais klausimais“, prisipažino prezidentas. Pasak Kinijos vadovo, per ne kartą įvykusius susitikimus „mes tapome draugai“. Atvykęs i Baltarusiją „aš pajutau labai nuostrius jausmus Kinijos liaudžiai“, pažymėjo J. Zemin.

Kathmandu. Smarkiai kritikuojamas Nepalo premjeras Girija Prasad Koirala ketvirtadienį atsisitardino, pareiškęs, kad šiam žingsniui jį pastūmėjo atkvejojantis maistinių sukilimų vastybės sukelta krizė. 78 metų G. Koirala buvo kritikuojamas, kad iš karto nepranešė tautai apie karaliaus Birendros ir kitų aštuonių karališkosios šeimos narių nužudymą, kurį birželio 1 d. šeimos sušūrimo metu įvykdė neblaivus sosto pavaldojęs princas Dipendra.

Vašingtonas. JAV gavo iš perbėgėlių iš Baltarusijos „pasitikėjimo verty patvirtinimą“, kad Baltarusijoje yra „mirties eskadronas“, susidorojantis su prezidento Aleksandr Lukašenka priešinkais, pareiškė antradienį Valstybės departamento atstovas Charles Hunter, pasakodamas žurnalistams apie pabėgusius i JAV buvusius Baltarusijos prokuratūros darbuotojų Dmitrij Petrushev i Oleg Sluček paskelbtus faktus. Pasak jų, „mirties eskadronui“ tenka atsakomybė už maždaug 30 nužudymų. „Tai dar kartą patvirtina ankstesnius kaltinimus, kad režimas susijęs su šių žmonių dingimu. Mes i tai reaguojame rimtai“, sakė Valstybės departamento atstovas.

New Yorko varžytinėse daugiau kaip už 170,000 dolerių buvo parduotas dokumentas, laikomas pirmojo i kosmosą pakilusio žmogaus, sovietinio kosmonauto Jurij Gagarin dienoraščiu. Sakoma, kad atspausdintame rankraštyje yra Gagarin radio pokalbių su skrydžių valdymo centru istorinio 1962 m. balandžio 12 d. skrydžio metu įrašas. Kosmonautas pasirašė šį dokumentą praėjus 3 dienoms po skrydžio. Jame Gagarin, kuriam tuo metu buvo 27 metai, pasakoja apie tai, kokie buvo pirmojo žmogaus, pažvelgus i Žemę iš kosmoso, išpūdziai. Rankraštį pirkto nežinomas amerikietis, per Christie kosminio relikvijų aukcioną New Yorke pranešęs savo pasiūlymą telefonu. Gagarin našlė Valentina Maskvos radijui pasakė, kad parduotas dokumentas geriausiai atveju tėra kopija, nes originalas, kuris yra saugomas Maskvos archyve, nebus niekuomet parduotas. „Šeimai šių dokumentų niekas niekada nerodė“, sakė ji. „I tokių archyvą gali patekti tik specialius leidimus turintys žmonės“. Rusijos laikraštis paskelbė prielaidą, kad New Yorke parduotojo dokumento pardavėjas gali būti Kubos diktatorius Fidel Kastro.

KALENDORIUS

Liepos 20 d.: Alvydas, Aurelijus, Česlovas, Eljas, Jeronimas, Vismantas.

Liepos 21 d.: Šv. Laurynas ir Brindis; Danielius, Lasota, Lionginas, Prakseda, Rimvydas, Rimvyde.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

SPORTINĖS VEIKLOS 50 METŲ SUKAKTIS

Minėjimas, Žaidynės — 2001 liepos 4-8 dienomis Toronte

FASK-ŠALFASS varžybinės veiklos pradžia yra žymima 1951-ųjų metų data. Tada, Toronte mieste, Kanadoje, įvyko pirmosios lietuvių, naujų ateivių Šiaurės Amerikoje besikuriančių sporto klubų pirmenybės. Įžanga į šią veiklą skaitoma 1947 m. lapkričio 29 d. Augsburgio suvažiavimas. Jame buvo padarytas, tuo metu dar Vokietijoje gyvenančių karo pabėgėlių, susikūrusių sporto klubų atstovų nutarimas įsteigti Fizinio auklėjimo ir sporto komitetą — FASK, kurio pagrindinis rūpestis būtų vienyti sportinę veiklą ir koordinuoti jos plėtojimąsi.

Kaip tik šiuo metu ir minėjime FASK, vėliau (1965) organizacijos vardą pakeitus į ŠALFASS (Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga), sėkmingos sportinės veiklos už gimtojo krašto ribų penkiasdešimt metų. Šių, 2001-ųjų ŠALFASS-gos Metinių žaidynių metu ir įvyko tos, tradicinę eigą įgavusios, jau 51-osios Metinės žaidynės, kartu ir sukakties paminėjimas.

ŠALFASS-gos centro valdybos pavidimu jubiliejinę šventę vykdė Toronto sporto klubas „Aušra“. Organizaciniam komitetui vadovavo Alvydas Saplys, Žaidynių komitetui — Rimas Miečius („Aušros“ klubo pirmininkas). Varžybos vyko aštuonių sporto šakose: krepšinyje (vyrai A ir B, jaunieji A), moterų ir mergaičių A klasėse), tinklinyje, lauko tenise, stalo tenise, kėgliaivime, golfe, šachmatuose ir šaudyme. Krepšinio varžybose dalyvauti buvo pakviesti Lietuvos krepšinio lygoje rungtyniaujantys Klaipėdos „Neptūno“ krepšininkai. Jų laukta, tačiau jie nebeatvyko... Taip pat laukti svečiai, LTKO prezidentas Artūras Povilūnas bei Lietuvos sporto departamento prie Lietuvos vyriausybės direktorius Rimas Kurtinaitis nebeatvyko taip pat... Suprantama, pastarųjų, aukštųjų pareigūnų laikas ribotas ir susijęs su einamomis pareigomis. Jie, tačiau, buvo labai nuširdūs sveikindami mūsų su sukakties proga.

Sukaktuvinis penkiasdešimtmetio veiklos minėjimas vyko Toronto lietuvių namuose liepos 6 d. Iškilmingą vakarą centro valdybos pirmininkas A. Šileika pradėjo istorine, FASK-ŠALFASS veiklos apžvalga. Vėliau, perskaitė ilgą sveikinimą iš Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus, kurs yra buvęs vienas iš šios organizacijos steigėjų. Žodžiu sveikino Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Kanadoje Rimantas Šidlauskas. Baigdamas jautrias savo mintis sakė: „Tikiu, jog tradicinės Tautos vertybės, idealai išliks, bus puoselėjami ir perduodami mūsų jaunūmėn, visoms lietuvių kartoms abiejose Atlanto pusėse ir neabejotinai, kiekvienas susitikimas sporto aikštelėse, bėgimo takelyje yra ir bus tai, kas realiai mus vienija, sieja mūsų praeitį ir dabartį, stiprina mūsų lietuvišką dvasią,

veda mus prie Tautos ištakų, mūsų dvasinių šaknų...“

Kalbėjo išeivijos lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM, savo laiku tarpiai susijęs su Toronto sporto klubo „Aušra“ augimo laikotarpiu. Taip pat dirbęs torontiškoje ŠALFASS c. valdyboje vicepirmininko pareigose. Vyskupas Paulius linkėjo dabartiniam vadovams nebeapavartoti, o tęsti tą svarbią misiją su mūsų jaunimu.

Kunigas Edis Putrimas, PLB vicepirmininkas, perskaitė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko Vytauto Kamanto sveikinimą, kuriame išreikšta jautri mintis šios sukakties proga... Gauti sveikinimai iš Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos vyriausybės direktoriaus, olimpiečio Rimo Kurtinaitio, taip pat, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidento Artūro Povilūno, kur pastarasis savąjį sveikinimą baigė išvardindamas, apdovanojimų asmenų už indėlį išeivijos lietuvių sportui, du sąrašus: Apdovanojimai Olimpiniams žvaigždėms — Valdas Adamkus, Algirdas Bielskus, Rimas Dirvonis, Vytautas Grybauskas, Pranas Gvildys, Sigita Krašauskas, Audrius Šileika. Tarptautinio olimpinio komiteto diplomais — Rimas Kuliavas, Mindaugas Leknickas, Rimas Miečius, Jonas Nešukaitis, Algis Ruginis, Antanas Supronas, Kazimieras Šapočkinas, Arvydas Šestokas, Algirdas Šekas, Algis Tamošiūnas, Algirdas Velionis.

Šios sukakties proga ŠALFASS-gos c. valdyba savo garbės narius bei buvusius pirmininkus pagerbė jautriu žodžiu. Dalyvaujantys šiame minėjime apdovanojo garbės žymenimis. Vakaras užbaigtas vaišėmis ir malonių pabendravimu sporto atstovų su garbiniais svečiais.

Varžybinė programa pradėta liepos 4 dieną tęsėsi iki liepos 7, baigminių susitikimų, kuriuose išryškėjo žaidynių nugalėtojai.

Vyrai A klasės krepšinyje varžėsi: Čikagos „Lituania“, Toronto „Aušra“, Toronto „Vytis“ ir Hamiltono „Kovas“. Kiekvienas su kiekvienu (Rund Robin sistema), „Kovas“ baigėme nugalėjęs „Lituania“ pasekme 87:73 (44:37) tapo žaidynių nugalėtojais. Tai pirmasis ir labai svarbus Hamiltono „Kovo“ laimėjimas vyrų A klasės krepšinyje nuo klubo įsikūrimo 1949-aisiais. Nesėkmė lydojo daug galimybių turėjusią „Aušros“ komandą. Pralaimėjus pirmąsias rungtynes prieš „Lituania“ 82:84 (48:39), kitas prieš Hamiltono „Kovą“ (būsima pirmosios vietos laimėtoja) laimėjus pasekme 83:74 (47:37), pusiaubaigėme vėl pralaimėjus „Lituaniai“ 66:68 ir dėl trečios vietos, jau nebeplina komandos sudėtimi (!?) nusileista Toronto „Vytii“ 86:88.

Vyrai B klasėje varžėsi 12 krepšinio komandų. Laimėtojai: 1 v. Detroito „Kovas“ 90:83 prieš Čikagos „Lituania“ I, 3

v. Clevelando „Žaibas II“ prieš „Lituania“ (dikvalif.), 5 v. Čikagos „Neris“, 6 v. Hamiltono „Kovas II“, 7 v. Toronto „Aušra“, 8 v. Hamiltono „Kovas I“, 9 v. Toronto „Vytis“, 10 v. Toronto „Gintaras“, 11 v. Mississauga „Anapolis“ ir 12 v. Baltimorės „LAK“.

Jaunių A klasės krepšinyje varžėsi 4 komandos: Čikagos „Lituania“, Hamiltono „Kovas/Toronto Vytis“ ir Toronto „Aušra I“ ir „II“. Pirmąją vietą laimėjo jungtinė komanda — Toronto „Vytis“ ir Hamiltono „Kovas“ prieš Čikagos „Lituania“ pasekme 67:55.

Mergaičių A klasės krepšinyje varžėsi 3 komandos. Baigėme, Toronto „Vytis“ laimėjusi prieš Toronto „Aušrą“ 73:31 užėmė I vietą. Trečioje liko Hamiltono „Kovas“.

Moterų krepšinio klasėje dalyvavo Toronto „Vytis“, Toronto „Aušra“ ir Hamiltono „Kovas“. Pirmoji vieta iškovoja vytičiai...

Tinklinis. Dalyvavo LA Čikagos „Sukury“, Detroito „Kovas“, Clevelando „Žaibas“, Toronto „Aušra“, Mississauga „Anapolis“. 1 v. „Sukury“ 25:21 prieš „Žaibą“, 3 v. „Aušrą“ 25:21 prieš „Anapilį“. Vyrų klasėje: 1 v. „Žaibas“ 25:8 prieš „Sukurį“, 3 v. „Aušrą“ 25:10, 25:8 prieš Detroito „Kovą“ ir Baltimorės „LAK“.

Stalo tenisas. Vyrų vieneto varžybose I v. Petras Sevelkovas, II v. Aidis Balyta, 3 v. Algimantas Nevulis.

Moterų vienetas, I v. Birutė Plučaitė, II v. Eglė Sidabrienė, III v. Aldona Plučaitė.

Misrus dvejetas, I v. E. Sidabrienė — p. Sevelkovas, II v. B. Plučaitė — A. Nevulis, III v. A. Plučaitė — A. Balyta.

Vyrai dvejetas, I v. P. Sevelkovas — L. Sevelkovas, II v. A. Nevulis — A. Balyta. Varžybas vedė Jonas Nešukaitis.

Šachmatai: Pranas Vilkelis — J. Chrolavičius ir V. Navys, R. Alderdice, Stakyns...

Apie varžybinę pasekmę: Lauko tenisas, Kėgliaivimas, Golfas, Šaudymas informacija bus pateikta vėliau.

Jubiliejinis leidinys

„ŠALFASS Jubiliejinės sporto žaidynės“ — leidinys, išleistas sporto klubo „Aušra“. Viršelyje, po pagrindiniu užrašu sakoma, — „Didžiojoame savo sportininkais ir savo kilmę“ — žemiau, iliustracija, akimirka prie lanko... ir data, July 4-7, 2001, Toronto.

Turinyje, sveikinimai: Valdas Adamkus, Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Kanadoje, Haris Lapas, Lietuvos garbės generalinis konsulas, Išeivijos Lietuvių katalikų vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, KLB valdybos pirmininkas Algirdas Vaičiūnas, Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Rimas Kurtinaitis, KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkė Danutė Garbaliuskienė, PL Jaunimo sąjunga „Prisikėlimo“ parapijos klebonas ir pranciškonų vienuolyno viršininkas tėvas Augustinas Simanavičius, OFM, ir kt. Greta, visa eilė reklaminio pobūdžio sveikinimų.

Toliau — išsami informacija — taisyklės apie žaidynes dalyvaujančias sporto šakas. Pavienių žaidėjų bei komandų sąrašai. Bosimų varžybų lentelės, tvarkaraščiai. Taip pat informacija apie Š. Amerikos Sporto žaidynių laimėtojus krepšinyje: vyrų A, B, berniukų A, moterų ir mergaičių A klasėse nuo 1951 iki 2000 m.

Pastebėtina, kad lietuvių verslo institucijos, bendruomeninės organizacijos, pavieniai profesionalai ir lietuvių kredito kooperatyvai labai stipriai

Australijos lietuvių sporto darbuotojas ir žurnalistas Antanas Laukaitis pirmąjį lietuvių NBA žaidėjų Šarūnui Marčiulionii 1991 m. Vilniuje įteikė didžiulį trofėjų. Nuotrauka iš Ed. Šulaisio archyvo.

AUKŠTI APDOVANOJIMAI ANTANUI LAUKAIČIUI

Sportu besidomintieji mūsų tautietiai gerai žino apie Australijoje gyvenančių sporto veikėjų ir sporto žurnalistų Antaną Laukaitį. Jis anksčiau dažnai ir „Draugui“ apie sportą parašydavo, o dabar pasitenkina Australijoje išsinešant lietuvių spauda. Kartais jo informaciją sportine tematika galima pamatyti Vilniuje išsinešant „Sporto“ laikraštį.

Kaip atsimename, A. Laukaitis buvo Lietuvos sportinės delegacijos atstovas olimpinėse žaidynėse Australijoje. Jis kartu su Lietuvos garbės konsulu Australijoje Viktoru Šliuteriu daug pasidarbavo, kad Lietuvos sportininkai tame kengūrų krašte jaustųsi kaip namuose.

Už jų pastangas abu gavo Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento garbinus apdovanojimus — antro laipsnio medalius „Už nuopelnus Lietuvos sportui“.

A. Laukaitiui, kuris šiuo metu vėsi Lietuvoje, šis medalis buvo reseniai įteiktas. „Sporto“ laikraštyje idėtae pasikalbėjime su šiuo sporto entuziastu, paklaustas — kuria Lietuvos olimpiečių pergale labiausiai džiaugiatės? — A. Laukaitis taip atsakė:

„Tikėjau krepšinininkų medaliais, bet nelaukiau Dainos Gudžinevičienės pergalės, kuri mums buvo didelė staigmena. Lietuvos sportininkai buvo labai gerai pasirėngę olimpinėse žaidynėse. Mes, Australijos lietuviai, irgi darėme viską, kad mūsų sportininkams pasisektų. Lietuviams buvo sėkmingas Melbourne olimpinės žaidynės, tačiau dar sėkmingesnės Sidnėjaus. Tuo labai džiaugiamės“.

Antanas yra gimęs Leipalingio miestelyje, Dzūkijoje. Tačiau mirus tėvui, jis su šeima persikėlė gyventi į Kauną. Lietuvoje jis ir dabar turi nemazą giminių, o dar daugiau — draugų iš pažįstamų. Apie jį dažnai plačiai rašo Lietuvos spauda.

Štai, „Klaipėdos“ dienraštis (2001 m. liepos 13 d. numeris) pirmame puslapyje talpina rašinį, pavadintą „Garbiausias Australijos lietuvis viešėjo uostamiestyje“. Jis pradėdamas tokiais sakiniais: „Vakar Klaipėdos sa-

čia reikia pasakyti, kad A. Laukaitis trumpai informuodavo apie Sidnėjaus olimpiadą ir šių eilučių autorių, kai šis telefonu jam paskambindavo iš Čikagos ir tas žinias naudodavome „Draugui“ ir pasitenkina Australijoje išsinešant lietuvių spauda. Kartais jo informaciją sportine tematika galima pamatyti Vilniuje išsinešant „Sporto“ laikraštį.

Sis sporto entuziastas iš Australijos yra buvęs to krašto lietuvių sporto delegacijų vadovu visose Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse. Jį teko sutikti pirmosiose tokiose žaidynėse Toronto mieste, tada — Čikagoje, o Lietuvai atgavus nepriklausomybę, 1991-aisiais Vilniuje. Taip pat su juo teko bendrauti ir kitų Lietuvoje įvykių Pasaulio lietuvių sporto žaidynių metu.

Antanas šiaip pasižymėdavo išradingu. Atsimenu, 1991 m. vasarą Vilniuje, kuomet jis sugalvojo pagerbti pirmąjį Lietuvos krepšinininką NBA lygoje — Šarūną Marčiulionį. Jis surado taip vadinamą liaudies meistrą, kuris skubiai padarė gražų didžiulį trofėjų, sukvietė sporto žurnalistus ir to pobūvio metu Lietuvos krepšinio reprezentantui NBA lygoje įteikė apdovanojimą. Šioje šventėje teko dalyvauti ir šių eilučių autoriui ir pasveikinti Š. Marčiulionį Amerikos lietuvių sporto entuziastų vardu.

Pradedant 1972 metais, kuomet dalyvaudamas (kaip žurnalistas) Miuncheno olimpiadoje, jis susipažino su lietuviais (tada okupuotos) sportininkais ir sporto veikėjais, jis su jais bendravo dar keturiuose kitose panašiose pasaulio sportininkų varžybose. Jis taip pat pradėjo dažnai vykti į savo gimtinę, o dabar jis vasaromis (išskyrus praejusią) ten praleidžia bent po porą mėnesių.

Antanas yra gimęs Leipalingio miestelyje, Dzūkijoje. Tačiau mirus tėvui, jis su šeima persikėlė gyventi į Kauną. Lietuvoje jis ir dabar turi nemazą giminių, o dar daugiau — draugų iš pažįstamų. Apie jį dažnai plačiai rašo Lietuvos spauda.

Štai, „Klaipėdos“ dienraštis (2001 m. liepos 13 d. numeris) pirmame puslapyje talpina rašinį, pavadintą „Garbiausias Australijos lietuvis viešėjo uostamiestyje“. Jis pradėdamas tokiais sakiniais: „Vakar Klaipėdos sa-

čia reikia pasakyti, kad A. Laukaitis trumpai informuodavo apie Sidnėjaus olimpiadą ir šių eilučių autorių, kai šis telefonu jam paskambindavo iš Čikagos ir tas žinias naudodavome „Draugui“ ir pasitenkina Australijoje išsinešant lietuvių spauda. Kartais jo informaciją sportine tematika galima pamatyti Vilniuje išsinešant „Sporto“ laikraštį.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metama	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$65.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyta savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

DR. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C. Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Suite 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9985
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D. AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

MARIUS KATILIUS, M.D. CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

LENGVOSIOS ATLETIKOS VARŽYBOS

Lietuvių lengvosios atletikos varžybos vyks š.m. rugpjūčio 4 d., šeštadienį, Independence High School, 6111 Archwood, Independence, Ohio (Pietinis Clevelando priemiestis). Lietuvių varžybos vyks Cleve. Track Classic tradicinių varžybų rėmuose. Rungtynes rengia „Over The Hill Track Club“.

Registracija: nuo 7:30 iki 9 v.r. Varžybų pradžia: 9 v.r., tačiau kito ir svarbio (Weight) metimai prasidės 8 v.r.

Varžybos bus vykdomos vyrams ir moterims, šiose klasėse: 14-18 m., 19-24, 25-29, 30-34, 35-39 ir t.t. kas 5 metai iki... 95-99 m. Jaunių ir mergaičių 14-18 m. grupė lietuvių varžybos bus padalinta į B (14-16 m.) ir A (17-18 m.) klases. Jokių varžybų žemiau 14 metų grupėms nėra.

Varžybų programa praktiškai apima visas bėgimų, šuolių ir metimų rungtis.

Bėgimai vyks šia tvarka: 3,000 m, 4x800 m estafetė, 300 m klištinis, 60 m, 800 m, 4x100 m est., 3,000 m ejimas, 100 m klištinis (tik moterims), 110 m klištinis (tik vyrams), 100 m, 400 m, 1,500 m, 200 m, 100x100x200x400 est.

Šuolių eilės tvarka: į aukštį, su kartimi, į tolį, trišuolis. Metimų tvarka: klijas, svarstis (Weight), rutulys, diskas, ietis.

Starto mokestis: 6 dol. už kiekvieną rungtį.

Išankstinė registracija atliekama iki rugpjūčio 1 d. Imtinai, šiuo adresu:

Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122, USA. Tel. 216-486-0889; Faksas: 216-451-6064; E-mail: rkliors@aatt.net

Suinteresuoti asmenys ar grupės prašomi dėl smulkesnės informacijos neatsidėjiant kreiptis į Algirdą Bielskų.

Šios varžybos bus skaitomos kaip 2001 m. ŠALFASS-gos pirmenybės, kadangi anksčiau planuotos atakros Baltiečių ir lietuvių pirmenybės nebus vykdomos dėl nepalankiai susidėjusių aplinkybių.

Varžybų sąlygos labai geros. Elektroninis laiko matavimas. Lietuviai atrenkami iš bendrų pasekmių. Dalyvauti kvietiami visi lietuvių kilmės lengvaatletiai.

ŠALFASS Lengv. Atletikos komitetas
Daugiau informacijos rasite
Website: www.othtc.org

NETURI BŪTI DAUGIAU MIUNCHENŲ AR JALTŲ:

JAV prezidento George W. Bush vizitas Europoje

INA NAVAZELSKIS

Bush kelionė į Europą: pasekmės Lietuvai

JAV prezidento George W. Bush kelionė į Europą birželio viduryje buvo geros naujienos Lietuvai. Dešimt metų po nepriklausomybės atstatymo Lietuva lieka geopolitiškai pilkoje teritorijoje. Rusija, pabrėždama geografinį artumą — ir tuo duodanti suprasti savo teisę dominuoti — vadina Lietuvą „artimu užsieniu“, kai tuo tarpu įtakingos Vakarų valstybės, pabrėždamos politinius panašumus, vadina ją viena iš pokomunistinės Europos „pereinamojo laikotarpio demokratijų“.

Taigi, po dešimt metų Lietuva vis dar nelaisva nuo Rusijos noro kontroliuoti — ar bent mažų mažiausiai įtakoti ją — ir nėra dar stipriai įsitvirtinusi Vakarų ekonominės, politinės bei karinės struktūrose.

Kitais žodžiais tariant, Lietuva vis dar nėra ten, kur ji norėtų būti. Ji nori būti ES ir NATO nare. Tuo tarpu Lietuvos — taip pat Estijos, Latvijos bei kitų buvusių komunistų okupuotų valstybių — siekiai įsijungti į NATO ir buvo vienas pirmųjų prezidento programoje. Nors neįvardindamas nei vienos valstybės, savo kalbose Europoje prezidentas Bush, be jokių abejonių, leido suprasti, kad visos valstybės patikėtų esančios pakeliui į tikslą.

„Visos naujos Europos demokratijos, — kalbėjo jis pagrindinėje savo kalboje, pasakytoje Varšuvoje birželio 15-tą — nuo Baltijos iki Juodosios jūros, ir visos šalys, esančios tarp jų, turi turėti tokią patią teisę į saugumą ir laisvę — ir tokias patias galimybes įsijungti į Europos institucijas — kaip tai padarė senosios Europos demokratijos“. Bush leido suprasti, kad, kiek tai priklausys nuo JAV, dursys Lietuvai ir NATO bus atvertos tikrai labai netrukus.

Šis pranešimas turėtų būti matomas daug platesniame kontekste, daug svarbesniame geopolitiškai. Bush pasinaudojo savo pirmąja kelione į Europą pristatyti savo vyriausybės politiką naujos Europos santvarkos atžvilgiu, praėjus dešimtmeciu po komunizmo žlugimo tame kontinente. Priklausomai nuo to, kiek šiai politikai — ir pačiam prezidentui — bus pritarta, iki tokio laipsnio Lietuva gali tikėtis, bent jau šiuo

metu, ankstyvo pakvietimo į NATO.

Baltijos valstybių iššūkis Vakarų sąjungai yra rimtesnis nei kitų kandidatų iš buvusios komunistinės Europos. Priimtos į NATO, Lietuva, Latvija ir Estija būtų pirmosios valstybės iš buvusios Sovietų Sąjungos teritorijos, priimtos į sąjungą.

Galima nuspėti, kad Maskva nėra patenkinta. Rusijos vadai dar aktyviau prieštarauja, naudodami šurpūs prognozes apie dar pablogėsiąsias, jau dabar ne tokius pastovius, JAV-Rusijos santykius, negu jie taip darė, kai vyko pirmoji NATO plėtros banga, priimant buvusio sovietų bloko šalis: Lenkiją, Vengriją ir Čekiją. Suprantama, Vakarai nenori būti antagonistai Rusijai. Nenuostabu, jog Lietuva dėl šių priežasčių bijo, kad jos pastangos tapti NATO nare gali likti bevaisės, kai yra žaidžiama ne išvengiama globalinė šachmatai partija, kada vienu interesu yra atsisakoma vardan kitų. Turint omenyje kitus tikslus, kuriuos JAV prezidentas bandė pasiekti savo kelionės metu, nebuvo aišku, kaip tvirtai, ir ar iš viso, jis palaikys NATO antros bangos plėtrą.

Taigi, kaip ir likusi Europa, Lietuva norėjo išgirsti, ką naujas prezidentas — penki mėnesiai savo poste ir dar neįsibandytas tarptautiniuose santykiuose — pasakys.

Blogiausias scenarijus neišsipildė. Gintė Damušytė, Lietuvos ambasadorė prie NATO Briuselyje, sako, kad didžiausia nauda Lietuvai iš Bush kelionės yra tai, jog „galimybės, kad nebus antrosios plėtros bangos, ar kad ji bus nukelta į ateitį“ nebėliko, ji buvo pašalinta nuo derybų stalo. Ši galimybė, vadinama „nuliniu variantu“, keletą mėnesių kybojo ore ir tai, kad jos buvo atsisakyta, pasak Damušytės, yra nemažas laimėjimas.

Pasak Damušytės, „JAV pozicijos aiškumas NATO plėtros klausimu paskatino kitus NATO narius tvirtiau pareikšti savo nuomonę Briuselyje. Po diskusijų su kitais sąjungos narių atstovais NATO suvažiavimo metu, aš turėjau galimybę sužinoti, kad bent trečdalis šių NATO narių paminėjo Baltijos šalis pozityviame kontekste. Tai duoda vilties, ne tik Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms, bet

Pennsylvania lietuvių delegacija JAV sen. Arlen Specter Washington, DC, įstaigoje su senatoriaus patareja NATO reikalams. Iš kairės: Rimantas Stirbys, Algimantas Getys, senatoriaus patareja Karin Rogers, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Algirdas J. Rimas, Teresė Geciėnė, Lietuvos Vyčių atstovai Joseph Martunas ir Michael Yanavich.

ir patiems NATO nariams“.

JAV pozicijoje dėl NATO plėtros iš tikrųjų nepaliko abejonių. „Klausimas 'kada' gali iškilti debatuose tarp NATO narių“, Bush kalbėjo džiugaujantį lenkų miniai Varšuvoje. „Klausimo 'ar?' neturėtų būti. Mums planuojant plėsti NATO, nei viena valstybė kitų darbotvarkėse negali būti laikoma šachmatiniu pėstininku. Mes neparduosime laisvų europiečių likimo. Nebus daugiau miunchenų. Nebus daugiau jaltų“.

Dėl tų pareiškimų, „šampno kamščiai lėkė į orą Rygoje, Taline ir Vilniuje, ir buvo dėl ko“, rašė Robertas Kaganas iš Carnegie Endowment for International Peace laikraštyje „Washington Post“.

Bush kelionė į Europą: aplinkos veiksniai

Į Bush apsilankymą Europoje buvo dėta daug viltų. Jam reikėjo, kad šią kelionę lydetų sėkmė. Jam reikėjo parodyti save kaip globalinių santykių vadovą, į kurį reikia žiūrėti rimtai; kaip vadovą, kuris kitų pasaulio vadų tarpe nusipelnė pagarbos ir pasitikėjimo.

Šiuo geidžiamu rezultatu jis tikrai nebuvo užtikrintas. Po to, kai prieš penkis mėnesius jis buvo išrinktas į prezidento postą, Europos sostinių požiūris į Bush, kaip vado, savybės, geriausiu atveju, buvo labai santūrus. Didžiausią Europos laikraščiu antraštės aštriai kritikavo JAV prezidentą. Jų nuomone, Bush nežinojo ir netgi neturėjo noro domėtis tarptautiniais santykiais. Bush buvo apibūdintas, kaip stereotipiškas amerikietis vadas, kuris nesidomi, kas dedasi pasaulyje ir yra pasirošęs, kada panorės, demonstruoti

JAV, kaip supervalstybės, jėgą, nekreipdamas dėmesio į tai, ką mano kiti. Tarp Bush politinių nuostatų yra ir mirties bausmės taikymas, kas laikoma barbariška daugmaž visoje Vakarų Europoje.

Iš tikrųjų, Bush administracija žengė netvirtus pirmus žingsnius tarptautinėje politikoje. Bush pirmas tarptautinis sprendimas vetuoti/sulaužyti Kyoto susitarimą, susijusį su globalinio klimato problemomis, labai nepatiko Europos vadams, kurių dauguma šį susitarimą palaikė. Skirtumai buvo matomi ne tik politinėse nuostatose, bet ir jų išraiškos stiliuje. Europiečiams nepatiko, kaip Bush priėmė šį sprendimą, tai, jų nuomone, buvo padaryta vienašališkai, nepasikonsultavus su jais. Taip pat, pirmosiomis jo buvimo Europoje dienomis, Bush buvo persekiojamas demonstrantų, protestuojančių prieš mirties bausmę. Jo kelionė vyko dieną prieš mirties bausmės, naudojant mirtiną injekciją, įvykdymą Timothy McVeigh, kuris buvo nuteistas už federalinio pastato Oklahomo City su sprogdinimą prieš keletą metų.

Toli gražu ne visi stipriausi NATO nariai pritarė siūlomai sąjungos plėtrai ir rytus. Didžioji Britanija, Vokietija ir Prancūzija dvėjojo, bijodamos Rusijos priešiško. Ne visi buvo patenkinti ir kitais svarbiais punktais Bush darbotvarkėje — jo priešraketinių gynybos planu ir noru sulaužyti Antibalistinių raketų (ABM) susitarimą, kurį JAV pasirašė su Sovietų Sąjunga septyniolika dešimtmetyje ir kuris uždraudė JAV suprojektuoti bei sumontuoti priešraketinį gynybos skydą, o dabar Bush nori šį projektą įgyvendinti. Rusija tvirtai nusista-

čiusi prieš Antibalistinių raketų (ABM) susitarimo nutraukimą. NATO atsakas į besitęsiančią krizę Balkanuose — ypač Makedonijoje — taip pat buvo įtrauktas į darbotvarkę. Ir pagaliau didžiausias europiečių klausimas buvo, kokiame vaidmenyje JAV mato save Europos reikaluose ateityje? Ar JAV atsisakys savo dabartinių įsipareigojimų? Ar nuspręs nebebuti sunkiausių dalyviu Europos reikaluose?

Lietuvos siekis tapti NATO nare turi būti matomas šiame kontekste.

Prez. Bush buvo duotos penkios dienos pagerinti savo, atrodo, nelabai koki įvaizdį Europoje. Praleids ten 122 valandas, nukeliavęs beveik 10,800 mylių (10,799, jei norime būti tikslūs), aplankęs penkias valstybes, susitikęs su daugiau kaip dvidešimti pasaulio vadų, dalyvavęs keturiuose svarbiuose susitikimuose, jis tai daugiau ar mažiau sugebėjo atlikti. Savo kelionę pradėjo Ispanijoje, kur jautėsi gana patogiai, kadangi Ispaniją valdo viena iš nedaugelio konservatyvių vyriausybių, likusių ES, — ir kadangi jis yra pažįstamas su karaliumi Juan Carlosu. Kelionė tęsėsi Briuselyje, kur jis susitiko su NATO sąjungininkais, vėliau Švedijoje, kur kalbėtasi apie ES, tada Lenkijoje, kur Bush išsakė savo pasiūlymus dėl naujos Europos ir galiausiai Slovėnijoje, kur paskutinę savo kelionės dieną jis praleido, susitikdamas su Rusijos prezidentu Vladimir Putin.

Pasiruošimas kelionei

Kelias savaites prieš prasidedant kelionei, abiejose Atlanto vandenyno pusėse buvo daug diskutuota apie NATO plėtrą. Nukelta į 4 psl.

DRAUGAS, 2001 m. liepos 20 d., penktadienis

3

Danutė Bindokienė šiuo metu atostogauja.

LIETUVA EUROPOJE

Bastilijos paėmimo diena Vilniuje

Ruošk roges vasarą...

Liepos 14-ąją Vilniuje frankofonai ir frankofilai penktą kartą minėjo nacionalinę Prancūzijos šventę — Bastilijos paėmimo dieną. Ta proga Prancūzijos ambasadorius Jean Bernard Harth surengė priėmimą. Po to šventė persikėlė į Šiuolaikinio meno centro kiemą. Čia buvo galima paragauti prancūziškos virtuvės valgių bei prancūziškų vynų, koncertavo grupė MAX. Prieš šventę Prancūzų kultūros centre buvo atidaryta paroda, pristatanti anksčiau Vilniuje vykusias Bastilijos paėmimo dienos šventes.

Įėjimas į renginį buvo nemokamas, taip saugoma prancūziška tradicija, kuomet į visus Bastilijos paėmimo dienos renginius Prancūzijoje galima patekti nemokamai. Bastilijos paėmimo dieną visoje Prancūzijoje vyksta pasilinksminimai, prezidentas Jacques Chirac rengia žymų priėmimą „Garden Party“ Elizejaus rūmuose, o vakare visuose miestuose ir miesteliuose graudi triukšmingos ugnies salės.

1789 metais liepos 14 dieną paryžiečiai šturmu paėmė politinių kalinių kalėjimą Bastiliją, kuri buvo tapusi absoliutizmo simboliu. Bastilijos paėmimu prasidėjo Prancūzijos Didžioji revoliucija. (BNS)

Vadovas po Vilnių anglų kalba

Vilniuje šešerius metus gyvenantis britų autorius Joseph Everatt parašė pirmą išsamų vadovą po Vilnių anglų kalba. 164 puslapių leidinyje išsamiai aprašoma miesto istorija, architektūra, „aplankomi“ svarbiausi pastatai ir muziejai. Atskiras knygos skyrius skiriamas lankytinoms vietoms, esančioms už miesto ribų. Taip pat pateikiama žymiausių žmonių, susijusių su Lietuvos sostinės kultūrinio gyvenimu, biografijos faktų.

Knygos autorius 40-metis J. Everatt Londono universitete studijavo prancūzų ir rusų kalbas. Po studijų dirbo Londono finansų centre Cityje, vėliau publikavo straipsnius leidiniuose „Green Magazine“, „World of Interiors“, „Perspectives on Architecture“, „Daily Telegraph“, „Financial Times“ ir kituose.

Knyga, kurią išleido leidykla „Garnelis“, pristatyta Didžiosios Britanijos ambasadoje. (BNS)

Vilniuje, Liepkalnio kalne, jau šiais metais pradės veikti naujos slidinėjimo trasos. Jų rengimu rūpinsis Vilniaus savivaldybės kartu su Austrijos ir Lietuvos slidinėjimo federacijomis įsteigta pelno nesiekianti viešoji įstaiga. Tikimasi, kad įrengtos netoli miesto centro, lengvai pasiekiamos, slidinėjimo trasos tarnaus ne tik sportininkų treniruotėms, bet bus ir populiari miestelėnų laisvalaikio vieta.

Trasoms aptarnauti ketinama pastatyti du — 180 metrų ir 350 metrų keltuvus, dirbtiniam sniegui gaminti bus įrengta sniego „patranka“. Specialistų teigimu, slidinėjimo sezonas Vilniuje galėtų trukti iki trijų mėnesių, nes sniegui gaminti ypatingų šalčių nereikia — tereikia, kad temperatūra būtų minusinė. Numatomas trasų ilgis Liepkalnyje — nuo 180 iki 350 metrų.

Dar vieną kalnų slidinėjimo trasą ateityje numatoma įrengti Rokantiškių apylinkėse, o vėliau — Viršupio gatvėje Antakalnyje — ir lygumini slidinėjimo trasą. (ELTA)

Stiprinami ryšiai su Italija

Latinos provincijos Italijoje gubernatoriaus advokato Paride Martella kvietimu Italijoje viešėjo Vilniaus apskrities viršininkas profesorius Algirdas Kudzyis ir Vilniaus meras Artūras Zuokas.

Vilniaus apskrities viršininkas Algirdas Kudzyis Lietuvos miesto rotušėje pasirašė bendradarbiavimo sutartį tarp Vilniaus ir Latinos regionų. Praėjusiais metais Vilniuje buvo pasirašytas šios sutarties ketinimų protokolai.

Tai jau antroji Vilniaus apskrities sutartis su Europos Sąjungos regionu. Pirmoji kovos mėnesį pasirašyta su Švedijos Skonės regionu.

Per pirmąsias vizito dienas vyko susitikimai su įvairių Lietuvos provincijų miestų merais. Seniausiais ryšius su Lietuva palaiko Priverno miestas, prieš 18 metų susigiminiavęs su Utena. Susigiminiavusius miestus Latinos provincijoje turi ir Rokis, Zarasai. Į pietus nuo Romos išilgai jūros nusidriekusi provincijos miestai norėtų užmegzti artimus ryšius su Vilniaus apskrities savivaldybėmis. (ELTA)

VARTAI Į INDOKINIJĄ

Nr.6 ALEKŠAS VITKUS

Sako, kad pietiniame Tailande galima nuimti net tris derlius per metus. Pavakariop sustojame dar neseniai pastatytoje Wat Chantaram šventykloje. Jos turistų minios dar beveik nematė, ir knygoje apie ją nieko neradau. Priešingai daugeliui visų iki šiol matytų šventyklų, ši aukso lyg ir neturi. Visas pastatas atrodo, kaip sidabrinis. Priešingai, matyt, kad visos laukinės imantrijų formų sienos yra dengtos mažutėmis veidrodžio stiklo plokštelėmis. Viduje tas sidabro motyvas išlaikytas ir lubose, altoriuose ir net sėdintys Buddhos vos ne sidabriniai. Neįprasta, tvisku, bet ir originaliai gražu. Bravo tam jaunam Bangkoko architektui, kurio vardo neužsirašiau.

Privaziavę nemažą provincijos centrą, Nakhon Sawan kur sueina trys upės, Ping, Yom ir Nan, sudarydamos didžiausią Tailando upę, Chao Phraya, sustojame nakvynai. Didelis kelių mazgas, ir iš čia per šimtmečius plukdydavo tiko medžio sielius iki pat Bangkoko. Daugeliui labai pravertė dažni sustojimai degalinėse, kur nusipirkdavome vandens, ir lankydavomės švariose tualetuose, kuriuos Sam vadindavo „Happy house“. Pagaliau pasiekiamas maždaug krašto vidurį, kur yra senosios (XIII amžiaus) Sukhotai valstybės sostinė, to paties vardo, griuvėsiai. Sukhotai karalius Interadit sukūrė Sukhotai valstybę, beveik tuo pačiu laiku, kai Mindaugas sujungė Lietuvą į vieną karalys-

tę. Čia, galima sakyti, ir gimė Thai tauta. Čia buvo sukurta ir Thai alfabetas, turintis 45 raides, kurios, bent man atrodo, visos labai riestos ar išraištos. Pasakutinis Sukhotai karalius, Li Thai, užėmė sostą 1347 metais. Rūpindamasis budizmo religija daugiau negu savo kariuomene, jis buvo netrukus nustelbtas staiga iškilusios naujos jėgos — Ayyuthia. Pats karalius pasirinko vienuolio kelią. Sukhotai miestas buvo apleistas, ir šiandien, jei neskaityti dar gana gerai išsilaikiusio didingo Phra Achana Buddha, ten yra tik šventyklų, rūmų ir įvairių kolonų griuvėsiai.

Taip bekeldami, pagaliau pasiekėme ir pačius šiaurinius Tailando valstybes pakraščius, ir tos provincijos sostinę — Chiang Rai. Čia sustojame kelioms dienoms, nes tai visai kitokio charakterio kraštas negu tikrasis Tailandas. Truputį į šiaurę nuo miesto pradedama vadinamas Golden Triangle, nes čia sueina trijų valstybių, Tailando, Burmos ir Laos sienos. Dar visai neseniai visas šis kraštas buvo žinomas dėl opiumo. Apsaugoti sunkiai praeinamų kalnų ir sraunių, bet laivybai tinkamų, upių, vietiniai gyventojai prekavo, kad ir nelegaliai, opiumu. Kiek suprantu, opiumas yra turbūt stipriausias narkotikas, kuriame yra morfino, ir kodeino. Iš jo galima sintetuoti ir heroiną. Vyriausybė padedant ir prižiūrint, įvestas kitokių augalų, kaip kava, arbata ar vaisiai, auginimas, iš kurių vietiniai okininkai gali pragyventi, todėl opiumo auginojų labai sumažėjo. Bet ta problema dar yra: Jau grįžus iš šios kelionės, teko skaityti, kad Tailandui padėti kovoti su narkotikų prekybotojais, Amerika nu-

siuntė 5,000 karių dalyvauti bendruose pratimuose. Burmos vyriausybė tai pavadino taikai grasinančiu žingsniu. Kinija ir Vietnamas, nors pakviesti, atsisakė dalyvauti net pratimų stebėtojais.

Pagal mūsų gido pasakojimą, tame tautų knibždyne susitiko trys keliautojai, kinietis, tailandietis ir indas. Pasipasakojimo vienas kitam, kaip jie auksą savom šventykloje išlaikyti. Kinietis sako: „Nubrezū nedidelį ratą, ir metu jo link pinigų. Kas įkrenta į ratą, atiduodu šventyklai, o kitus sau palieku“. Tailandietis sako: „Aš tai nubrezū liniją, kas nukrenta ant linijos, eina šventyklai, o likutis — man“. Pagaliau indas taip aiškina. „Aš nieko ant žemės nebrėžiu, ir metu pinigų aukštyn, aukodamas Brahmai, Shivai ir Vishnu. Kas nukrenta atgal, pasilieku sau“. Sam sako, kad tai maždaug atitinka šių trijų tautybių charakterį.

Šitame trikampyje gyvena vadinamos kalniečių gentys, iš jų žymiausios — Karen, Hmong ir Akha. Patys tailandiečiai juos laiko užsieniečiais, ir tik neseniai jiems pagaliau buvo duota Tailando pilietybė. Karen gentys čion atkeliavo iš Burmos, prieš maždaug 200 metų. Jie ir dabar dar bando kariuotį prieš Burmos valdžią, siekdami sau nepriklausomybės. Del to ginčo ir šiandien vyksta nuolatiniai nesusipratimai tarp Burmos ir Tailando. Burma ir dabar laikoma mažiausiai išsivysčiusia Azijos valstybe, todėl Europos Sąjunga leido Burmai vykdyti visiškai beumintį eksportą į Europos rinką. Gal ir Lietuva galėtų gauti panašių lengvatų? Iš anglų dar Burmoje priėmė krikščionybę, jie ir dabar dar tokiais liko. Hmong yra palyginti nese-

niai atkeliavę į Tailandą, kai 1950-1960 metais jie bėgo iš Laos nuo pilietinio karo žiaurumų.

Tailando vyriausybė ne labai juos mėgo, nes įtarė esant komunistams. Iš tikrųjų Hmong, ypač tie, kurie liko Laose, yra aršūs komunistų priešai. Laikė Vietnamo karo jie padėdavo amerikiečiams. Gal už tai kai kuriems jų pavyko išemigruoti į Ameriką. Visos tų kalnų gentys laikosi savo įsitikinimų, ir valdžios ponų iš Bangkoko planams nelabai nori nusilenkti. Kai Vietnamo karo metu Tailandas buvo viena pagrindinių Amerikos kariuovių poilsio ir pramogų (R and R) vietų, Bangkoko gudruoliai bandė čia įvesti „verslą“, kuriuo nebologai pasižymi ir pats Bangkokas. Išdidus ir pasipiktinę gentių atstovai atsakė: „Mes mieli priimsime amerikiečius, bet tik ne tokiems tikslams, kaip jūs galvojate“. Šiaip, mūsų akimis, keisti tie žmonės. Vyrai gali turėti kelias žmonas. Kai vienas mūsų leplelejo: „Ir pas mus taip būna, kartais vienu metu, kartais viena po kitos“, gidas paaiškino: „Bet čia tai yra oficiali tradicija“. Gatvėje kartais pamatysi seną moterį su didžiuliu rūkstančiu cigaru burnoje. Turistų čia netrūksta, vyksta gyva prekyba, mokama už pozavimą nuotraukoms, ne viena reikalauja užmokescio ir už nuotrauką be pozavimo. Turistai ypač mėgsta Akha genties moteris, kurios ant galvos nešioja į turbaną panašų galvos apdangalą, papuoštą įvairiais papuošalais — karoliukais, monetomis, sidabrinėmis plokštelėmis ir kitaip. Akis traukė ir spalvingai dekoruotos moterų viršutinės kelnės.

Bus daugiau

Cleveland paveikslėliai (3)

„AŠ – SU TREČIAJA BANGA“

Taip susiklostė, kad pažinti su Cleveland lietuviais „Gijos“ gegužinėje liepos 14 d. pradėjau nuo pokalbio su Juozu Ardzū. Apie ką gi daugiau galėjo eiti kalba, jeigu ne apie lietuviškosios diasporos likimą išeivijoje ir konkrečiai – Amerikoje, kas šiuo metu, vis labiau neramina aktyvesnius lietuvių bendruomenės žmones. Pašnekovas pateikė labai įdomių samprotavimų, kaip galima būtų paskatinti išeiviką, antrosios kartos lietuvių jaunimą domėtis savo tėvų ir senelių krašto kultūra, kalba ir patia Lietuva. Manau, tos jo mintys bus įdomios ne tik man.

„Lietuvių fondas šiandien remia lietuvių studentus, studijuojančius JAV. O ar nevertėtų pagalvoti ir apie savą jaunimą, kurio taip mažai įsijungia į lietuvišką gyvenimą, kalbėjo J. Ardzys. – Pvz., Lietuvių Bendruomenė galėtų suorganizuoti, o Lietuvių fondas paskirti bent dalį išlaidų tiems jaunuoliams, kurie norėtų važiuoti į Lietuvą susipažinti su kultūra, pagilinti kalbos žinias. Tai jie geriausiai galėtų pajusti dirbdami, pavyzdžiui, archeologiniuose kasėjimuose, tautosakos ekspedicijose, kur taip trūksta mąstytojų. Jų talka būtų abipusiai naudinga. Išeivijos jaunimas tiesiogiai, per konkrečias istorines vietoves kultūrai, jos daiktų liekanas, per tos vietovės liaudies papročius susipažintų ir gamtų savo tėvų žemę. Susitarus su lietuviškosios institucijomis, tai galima būtų nesunkiai padaryti. Pasitarnautume lietuvių išeivijoje, o ir jaunimui patiktų, nes jam tai būtų egzotiškas nuotykis.“

Kitas dalykas – stipendijos,

kurias dabar Lietuvių fondas skiria lietuviams, studijuojantiems JAV. Taip elgdamiesi, mes raginame jaunus žmones palikti Lietuvą. Praktiškai jie, baigę čia studijas, nebegrįžta į Lietuvą. Išeitų, kad mes remiame ir taip turtingą Ameriką, ne Lietuvą. Kita vertus, tai neekonomiška. Jeigu LF duoda 1,000 dol., tą sumą JAV universitetas išskaiciuoja iš studento stipendijos. Kuriems galams mes iš savo taip sunkiai sukauptų fondų turime mokėti, jeigu amerikiečiai ir taip jiems duotų. Ekonomiškiau būtų remti studentus, studijuojančius Lietuvoje, kur mokslas ne tik pigesnis, bet jis ir pakankamai kokybiškas. Baigęs Lietuvos aukštąją mokyklą, lietuviukas, reikalui esant, gali įsikurti visoje pasaulio bendrijoje. Lietuvoje tas tūkstantis dolerių būtų didelis pinigais, tuo tarpu Amerikoje gimusiems studentams tai menka parama, nes metams JAV mokslas kainuoja 12-13 tūkst. dol. Vienas tūkstantis mažai ką gelbsti, tuo labiau, kad jis vėliau, gavus stipendiją, dar ir atimamas (juk nusikaltimas prašant stipendijos nepranešti universitetui apie Lietuvių fondo stipendiją).“

Vienai ar kiti Cleveland gegužinėje ir po jos, bendraujant su daugeliu kilvendių, kalba sukosi apie lietuvių bendruomenę ir jos išlikimą. JAV LB Cleveland apylinkės pirmininkė Mila Nasvytienė tiesiai šviesiai sakė: „Aš su trečiąja banga, aš už trečiąją bangą. Mes, atvykę čia, radom vyresnius lietuvius, dabar jau mes patys esame vyresnioji karta. Senieji lietuviai mus labai globojo, tą patį turime daryti ir mes. Jie kvietė mus ir į savo organizacijas, bet mes

Senatoriaus George V. Voinovich pagerimas 65-ojo gimtadienio proga Cleveland Public Hall. Iš kairės: Vincas ir Liuda Apaniai, Cleveland LB vicepirmininkė; dr. V. Stankus; Mila Nasvytienė, JAV LB Cleveland apylinkės pirmininkė; Ingrida Bublione, garbės konsule Cleveland; senatorius George Voinovich, Lietuvos užtarėjas NATO plėtimo byloje.

į jas neįsilejome, nes mus daug kas skyrė. Taigi reikia suprasti ir dabartinius – trečiosios bangos lietuvius, kurie kuriasi savo organizacijas. Juk ir mes sustiprėję kūrėme savo organizacijas: skautus, ateitininkus, sportininkus, steigėme mokyklas. Pastaraisiais metais mūsų veikla sulėtėjo, prigeso. Ir jeigu ne trečioji lietuvių banga, kuri mus atgaivino, būtų labai sunku. Naujieji lietuviai mūsų bendruomenėje vaidina labai didelį vaidmenį. Jie mus gelbsti iš to nuosmukio. O susilieti nėra lengva, bet to reikia siekti. Vyresnieji žmonės užkietėja, todėl sušilimas eina labai lėtai. Negalima užmiršti, kad tik trečiosios bangos dėka gyvoja mūsų liutunistinės mokyklos, naujieji įsileja į skautų organizacijas, ir ypač aktyvus sporte. Budavo, Kažiuko mugeje sėdi 5 skautėles, o dabar skautai kolonominai eina. 85 proc. mokytojų liutunistinėse mokyklose yra mo-

kytojai iš Lietuvos“, – kalbėjo M. Nasvytienė.

Cleveland lietuvių bendruomenė buvo viena stipriausių JAV, ji turi puikią istoriją. Siemet, kartu su visa JAV Lietuvių Bendruomenė, Cleveland lietuvių švėčia savo organizacijos 50-metį ir rudeniui planuoja didžiulį renginį su „Ažuoliuko“ chorų, kuris lankysis ne viename telkinyje Amerikoje.

Po Antrojo pasaulinio karo į Ameriką atvykus antrajai lietuvių emigrantų bangai, kūrėsi visuomeninės ir politinės organizacijos, meno kolektyvai. Telkinys išaugino daug žymių veikėjų. Čia veikė pirmasis LB pirmininkas Stasys Barzdukas. (Mums viešint Cleveland, tef lankėsi jo sūnus, šiuo metu gyvenantis Washington, Awdas Barzdukas, beje, vienas iš „Draugo“ korespondentų.) Cleveland skautų organizacijoje užaugo dabartinis Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas

Vytautas Kamantas. Čia veikė puikūs, po visą išeiviką lietuvių pasaulį koncertavęs Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas taip pat garsaus menininko Alfonso Mikulskio, Rytų Babicko oktetas, iki šių dienų dar gyvuojantis ansamblis „Grandinele“, Ritos Kloriesnės vadovaujama „Nerija“, parapijų chorai ir kt. Šiandien stipriausias ir visame JAV lietuvių telkinyje garsus yra Ritos Kloriesnės vedamas „Exultate“ choras. Prieš porą metų jis dalyvavo Lietuvių bendruomenės Kultūros tarybos organizuotame chorų festivalyje.

Cleveland vis dar eina, nors jau turi problemų, tautinės minties savitraštis „Dirva“ ir veikia net du radijai. Liepos 15-ąją teko išklausti garsios solistos Aldonos Stempuzienės vedamo radijo „Tėvynės garsai“ dviejų valandų laidą.

Nukelta į 5 psl.

NETURI BŪTI DAUGIAU MIUNCHENŲ AR JALTŲ

Atkelta iš 3 psl.

Jei Vakarų Europos sostinėse pasisakymai už plėtrą buvo silpnoki, tai Centrinėje Europoje galima buvo justi tvirtą paramą plėtrai, ypač dėl Baltijos šalių. Čekijos prezidentas Vaclav Havel birželio 12-tą po susitikimo su Latvijos premjeru Adriumi Berzinu, žurnalistas sakė, kad sprendimas dėl Baltijos plėtimosi ir NATO „bus aiškus išbandymas ir ženklas, ar pasaulis yra iš tikrųjų pasiruošęs sukurti ne vien santvarką, bet ir naują santvarką.“

Jo poziciją suilaukė atsako. Didžiausių Amerikos laikraščių redakciniuose puslapiuose keletas atpalgininkų kvietė palaikyti šią poziciją. Pavyzdžiui, Jan Nowak, buvęs konsultantas JAV Nacionalinio saugumo taryboje ir buvęs Lenkijos skyriaus direktorius Laisvosios Europos radijuje, rašė „Washington Times“ laikraščio birželio 13-os numerioje, kad „šių mažų demokratiškų šalių priėmimas į NATO suteikia didžiausias galimybes išvengti antrojo šaltojo karo“, ir perspėjo, kad „per paskutiniuosius metus galima buvo pastebėti nuolat ir pavojingai didėjantį Rusijos grėsmių jėgų kaimynams prie Baltijos“, be kita ko Rusija netgi keletą kartų pareiškė, kad Baltijos šalys 1940-tų metų birželį prisijungė prie Sovietų Sąjungos, nes „to paties pasakė“.

Taip pat, nemažai palaikymo Baltijos šalys susilaukė iš abiejų partijų JAV Kapitoli-jaus rūmuose. Laiške, pasira-

šytame birželio 8-tą d., pusė tuzino JAV senatorių – Richard Durbin (D), Jesse Helms (R), George Voinovich (R), Gordon Smith (R), Barbara Mikulski (D) ir George Allen (R) – rašė, kad 2002-ųjų metų pabaigoje Baltijos šalys įvykdys NATO narysės reikalavimus. „Lietuva, Latvija ir Estija yra pavyzdžiai, kaip reikia sėkmingai ir taikiai tapti laisvąja rinka paremtomis demokratiskomis valstybėmis“, rašoma laiške. „Jos pasirodė civilinė kariuomenės valdymo forma, dalyvavo taikos palaikymo operacijose užsienyje, pademonstravo savo pasirodymą veikti kartu su NATO šalių karinėmis jėgomis ir pagal NATO standartus.“

Taip pat birželio 13-tą Vašingtono Strateginių ir tarptautinių studijų centro (CSIS) surengtų apvaliojo stalo diskusijų metu senatorius Richard Lugar yra pasakęs, kad NATO plėtra „apibrėžiantis veiksnys bus Baltijos šalys. Lietuva, Latvija ir Estija yra tarpe tu šalių, kurios sėkmingai įveikia pokomunistinės Europos pereinamojo laikotarpio uždavotus. Tai, kad prieš šešiasdešimt metų jas neteidiškai okupavo Sovietų Sąjunga, neturėtų nuspresti, kokia yra Vakarų politika šiandien. Jei Baltijos šalys ir toliau sėkmingai sieks ir pasieks mūsų nustatytų standartų, mes turėtume jas visas pakviesti narystei Prahos susitikimo metu.“

Lugar savo klausytojams taip pat sakė, kad JAV „turi pabaigti pradėtą darbą, atsi-

kratant šaltojo karo Europos pasidalijimo padarinius... mes turim paruošti savo strateginę sąjungą ateities iššūkiams“.

Taigi Kongrese, konferencijose ir simpoziumuose Vašingtone bei kitur, televizijos naujienų programose pritaria Lietuvos narystei NATO nuolat augo ir buvo daug didesnis, nei prieštaravimas jai. Į pasipriešinimą, kai jis buvo girdimas, ypač iš aukštų Rusijos vyriausybės atstovų, dalyvaujančių simpoziumuose, kaip kad įvyko Carnegie Endowment for International Peace surengtame simpoziume kelios dienos prieš Bush vizitą į Europą, visad buvo paruoštas darnus amerikiečių atsakas – „NATO plėtra įvyks ir jums reikės su tuo susitaikyti“.

Miunchen, Jalta ir istorija

Istorija buvo dažnai prisiminta prezidento Bush kelionės metu, ypač Varšuvoje, kur Bush pasakė pagrindinę savo kalbą Europoje. Suprantama, tai, kad Bush pasirinko būtent Varšuvą šiai kalbai, buvo labai simboliška. „Jalta neratifikavo natūralios skiriamosios juostos“, pasakė jis lenkams. „Ji padalijo gyvą civilizaciją. Europos padalijimas nebuvo geografinis faktas. Tai buvo smurto aktas. Mūsų tikslas – ištrinti neteisėtas linijas, kurios dalijo Europą per ilgai. Kiekvienos Europos tautos ateitis turi priklausyti nuo didėjančių vidaus reformų, o ne nuo išorinių jėgų interesų.“

Kaip ir galima buvo spėti, lenkai, ir ne tik lenkai, džiū-

gavo. Daug politikos analitikų sakė, kad tai buvo gerai apskaičiuotas Bush žingsnis. Jis galėjo tikėtis daugiau paramos iš Lenkijos nei iš kitų Europos šalių, esančių toliau ir vakarais, ir tai, ką jis kalbėjo, buvo daug priimtinau Lenkijoje, nei tai būtų buvę kitose Europos sostinėse.

Taip ir buvo. Mieste, kuris prieš penkiasdešimt metų patyrė daug skriaudų dėl globalios diplomatijos, kada buvo pasikliaujama nuolaidžiavimu. Prisimindamas Miunchen, Bush paminėjo pražūtingą nuolaidžiavimo politiką, propaguotą Britų premjero Neville Chamberlain, kada 1938 metais Miunchen Vakarų jėgos pasidavė nacių vado Hitlerio reikalavimui aneksuoti Čekoslovakiją. Šis nuolaidžiavimas labai aiškios nacių agresijos akivaizdžios netrukus baigėsi Antruoju pasauliniu karu. Kalbėdamas apie Jaltą, Bush turėjo omenyje susitikimą šiame sovietų kurorte, kur 1945-taisiais JAV prezidentas Franklin Roosevelt, britų premjeras Neville Chamberlain ir sovietų vadas Joseph Stalin pasidalino Europą į įtakos zonas ir tuo būdu pasmerkė Centrinę ir Rytų Europą pusei šimtmečio sovietų okupacijos ir dominavimo.

Kai Bush pristatinėjo savo politiką, baltai minėjo tu dviejų nuolaidžiavimo atvejų pražūtingus rezultatus. Visose Baltijos šalyse birželio viduryje lietuviai, latviai ir estai minėjo 60-ties metų sukaktį nuo to laiko, kai sovietai pradėjo žmonių tremimus į Sibirą, ir baigė šiu tremimų procesą tik praėjus dešimtmėčiui. Tai buvo 1939-tų metų Molotovo-Ribbentropo pakto tarp Sovietų Sąjungos ir nacistinės

Vokietijos rezultatas, kada dvi diktatūros pasidalijo tarp jų esančius kaimynus. Šiam pakty buvo sudaryta galimybė atsirasti dėl Miunchen nuolaidžiavimo, kada Hitleris buvo paskatintas pasirošti karui, Stalinas – griebti Baltijos šalis.

Vakarų korespondentai, perdudami reportažus iš Vilniaus, rašė ir apie tremimų paminėjimą. „Masiškai Stalinis vykdytų lietuvių tremimų veteranai susirinko prie buvusios KGB būstinės, kur maldomis ir himnais paminėjo dieną, kai prieš 60 metų jie buvo suvaryti į gyvulinius vagonus ir išvežti į Sibirą“ – rašė Marcus Warren britų laikraštyje „Daily Telegraph“ birželio 15-tą – tą patią dieną, kai Bush sakė kalbą Varšuvoje.

Vienas buvęs tremtinys, dalyvavęs renginyje, Stasys Goneris, – kuris buvo dvilikos metų, kai slapta policija įėjo į jo kambarį ir liepė pasirošti kelionei, kuri tęsėsi net 27 metus – pasakė Warren, kad „narystė NATO yra ypatingai svarbi. Rusija yra valdoma buvusios KGB ir generolų. Situacija yra labai pavojinga“.

Ir iš tikrųjų, kiti Vakarų korespondentai ir komentatoriai pastebėjo, kad Rusijoje yra skelbiama visai kita istorijos versija. Jau keletą mėnesių Maskvos laikraščiai prisimena seną mitą, kad Baltijos šalys 1940-aisiais prisijungė prie Sovietų Sąjungos savanoriškai.

Estijoje prezidentas Lennart Meri praleido tris savaites keliaudamas aplink šalį tam, kad asmeniškai susitiktų su septyniais tūkstantiais likusių gyvų tremimų aukų. Bekeliaujant jo neapleido mintys apie NATO plėtrą.

S K E L B I M A I

Paslaugos

ELEKTROS
IVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILI, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir dengiamie stogus. **Skambinti Romui tel. 630-774-1025.**

V.A.L. Auto Servisas
Atliekame visus variklio ir važiuoklės darbus. Vairuotojų kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniams klientams – nuolaidos. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183, 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

Atlieku dažymo darbus iš lauko ir vidaus.
Butų remontai už prieinamą kainą. Tel. 708-499-3279, Algirdas.

Padedame žengti pirmuosius žingsnius Amerikoje.
(Vairavimo teisės, Soc. Security).
Tel. 630-789-1928.

Ivairus

MTCI siūlo:
2 mėn stomatologo padėjėjo kursus tik sekmadieniais, praktiką atliekant Amerikos biure, kuriame dirba skirtingų specialybių stomatologai, jums patogiu laiku.
Išmoksite dirbti kompiuteriu, sudaryti autobiografiją (reziumė) ir daug kitų dalykų.
Daugiau informacijos tel. 847-392-8080.
Susikabėsite rusiškai.

773-585-9500

Nekilnojamas turtas

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBL. (773) 598-0295

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

New Vision
Bus.: 708-361-0800
Vairuotojų: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĖ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarėsiu nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

Siūlo darba

Ieškome vaikams auklės
Čikagos priemiestčiuose, kuri nerūko, moka vairuoti ir susineka angliškai.
Tel. 815-922-2876.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Reikalingas pagalbininkas su gyvenimu (moteris arba vyras).
Yra atskiras butas.
Privalo gerai kalbėti angliškai, turėti vairuotojo teises.
Tel. 847-647-8009.

Iesko darbo

52 metų moteris ieško darbo prižiūrinti senelius. Skaniai gamina maistą, kerpa plaukus, daro klasikinį masažą.
Tel. 773-416-5758.

„Estija tikisi tapti NATO nare“, sakė Meri. „Tai reiškia, kad mūsų vaikams ir mūsų vaikų vaikams nebereikės jaudintis dėl savo saugumo. Tegu geriau jie jaudinasi dėl savo matematikos namų darbų“.

Kas dabar?

Prezidentas Bush Europoje daugiau ar mažiau pasiekė tai, ko norėjo. Jei į jį buvo žiūrima skeptiškai, kaip į nesugebantį būti paskutinės pasaulio supervalstybės vadovu, tai prieš jam išvažiuojant, po penkių dienų vizito, ši nuomonė buvo pasikeitusi.

Pasak Lietuvos ambasadoriaus Jungtinės Amerikos Valstijose Vygaudo Ušacko, „susitikdamas su užsienio šalių ambasadoriais čia, Vašingtone, supratau, kad jiems padarė įspūdį jo vizija“.

Reakcija Lietuvoje buvo taip pat „labai pozityvi. Mes visi laukėme lyderio veiksmų“, sakė Ušackas. Jis taip pat pareiškė, kad vizitas į Europą „įpareigojo JAV administraciją plėsti NATO“ ir testuoti savo įsipareigojimus vykdyti. „Jo tvirtai išreikštas noras visiems paliko labai gerą įspūdį“ – sakė Ušackas, kalbėdamas apie Bush kalbą. „Bet dar vis nėra atsakymo į klausimą: O kas, dabar? Kokios procedūros laukia toliau?“

Prezidento Bush vizitas nustatė dienotvarkę, toną ir tvarkaraštį. Buvo nuspręsta, kad sprendimas, kurias valstybes pakviesti į NATO bus priimtas Prahoje kito NATO susitikimo metu, 2002 metų lapkriči. Tai įvyks mažiau nei už pusantų metų.

Turbūt paskutinius žodžius,

atsakant į klausimą „ką dabar daryti?“, turi tarti Lietuvos diplomatai, dirbantys NATO klausimais kiekvieną dieną. Ambasadorė Damuštė ir ambasadorius Ušackas yra vieni iš labiausiai susijusių žmonių su NATO plėtra Lietuvoje.

Abu sako tą patį – nors naujienų yra gery, bet atlikti darbų dar lieka daug. O Lietuvai reikia kiekvieno pagalbos ir ypač pagalbos iš Amerikos lietuvių.

Ambasadorė Damuštė: „Aš nesu iš tų, kurie sako, kad Lietuvos galimybės tapti NATO nare yra labai didelės. Yra daug faktorių, nuo kurių priklauso, ar Lietuva bus pakviesta į sąjungą – ir neviskas priklauso vien nuo Lietuvos... Tačiau yra taip pat politiniai faktoriai, pavyzdžiui tokie, kaip dabartinių NATO narių noras priimti politinį sprendimą pakviesti naujus narius. Amerikos lietuvių parama ir aktyvi visuomeninė veikla padeda palaikyti ir stiprinti JAV poziciją, ne vien dėl NATO plėtos būtinumo ir reikalingumo, bet konkrečiai dėl Lietuvos narystės. JAV vis dar tebeatlieka lyderio vaidmenį“.

Vygaudas Ušackas pritaria Damuštėi ir sako, kad dar daug reikės atlikti ir Lietuvoje – ypač lėšų skyrimo, gynybos biudžetui. Jis taip pat pripažįsta Amerikos lietuvių įtakos svarbą JAV Kongresui ir Baltiesiems rūmams. Jų prašymas Amerikos lietuvių bendruomenei yra labai paprastas ir aiškus: „Dirbkite toliau!“

Vertė Marius Petrušonis

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

PROFESORIUS R. DANIELIUS DAPKUS —
ELEKTROS IR ELEKTRONIKOS INŽINERIJOS
INSTITUTO LAUREATAS

Profesorius R. Danielius Dapkus iš Pietų Kalifornijos universiteto Los Angeles mieste laimėjo IEEE David Sarnoff premiją už savo darbą (metalių organinių junginių garų nusėdinimą), kurį jis pritaikė

elektroninių prietaisų gamyboje. Jis pradėjo dirbti universitete 1982 metais, o prieš tai šešerius metus dirbo „Rockwell International“ bendrovėje.

Saulius Šimoliūnas

LIETUVIŲ PARAPIJOS
MARQUETTE PARK
ATEITIS

Šios parapijos bažnyčia ir didingus pastatus pastatė lietuviai iš savo suaukotų pinigų. Jie ir šiandien aktyviai dalyvauja parapijos religinio gyvenime. Į pamaldas atsilanko 90 proc. lietuvių ir lietuviškai kalbančių amerikiečių, vienas kitas judosios rasės katalikas, meksikietis, nors dauguma jų eina į St. Adriens parapiją, kurioje yra laikomos šv. Mišios ispanų kalba, keliolika filipiniečių šeimų.

Skaitant „Draugo“ dienraštį, ypač jo anksčiau, kartos visuomenininkas, BALFO centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė, reikia sutikti su jos iškeltomis pastabomis, lietuviškos Marquette Park parapijos reikalus. Išėjus į pensiją lietuvių patriotui, visuomenininkui, vienam iškiliausių šios parapijos lietuvių klebonų, kun. Jonui Kuzinskui, atsirado tuštuma.

Naujomis klebono pareigoms vyskupija buvo paskyrusi kun. Michael T. Yakaitis, STD, kuris taip pat ejo klebono pareigas St. Barbara parapijoje. Del laiko stokos negalėjo paskirti viso laiko Marquette Park lietuvių parapijai. Didžiąją dalį religinės sielovados darbų atlieka pensininkai kunigai: kun. Vito Mikolaitis, ir buvęs klebonas kun. Antanas Zakarauskas bei vikaras Rimas Gudelis,

kuris nemažai laiko skiria studijoms, siekdamas įsigyti daktaro laipsnį.

Kvestinis parapijos finansų komitetas lankėsi pas šios apylinkės vyskupą John Gorman pasikalbėjimui parapijos reikalais ir kartu raštiškai pateiktą parapijiečių pastebėtas neigiamas, kurias išvardijo Marija Rudienė pasikalbėjime su Leonu Narbutiu.

Vyskupas John Gorman pasikalbėjimo metu komiteto narius užtikrino, kad šiai parapijai reikia lietuviškai — angliškai kalbančio klebono ir padėdėjo pasirūpinti, kad tai būtų įgyvendinta. Pažadai liko kol kas tik pažadai. Į lietuviškas pamaldas ateina apie 50 proc. naujosios bangos lietuvių, kuriems labiausiai yra reikalingas lietuviškai kalbantis klebonas. Parapijai reikia veiklaus ir energingo klebono, kad pritrauktų kuo gausesnį skaicų naujų parapijiečių. Taip pat reikia stiprinti religines draugijas. Kai kurios yra prie uždarymo slenkstio. Klebonas M. Yakaitis yra išsireiškęs, kad sumažėjus parapijiečių, parapijai nepajėgiant išlaikyti, bažnyčia gali būti pavadinta „Lietuvių šventovė“, kurioje pamaldos būtų laikomos per didžiąsias šventes, ar žymenius minėjimus. Turint omenyje, kun. Michael Yakaitis gerus santykius su kun. Šaraušku, nereikėtų stebėtis, kad tas galėtų įvykti, nes jis Čikagoje buvo žinomas kaip daugelio bažnyčių uždaryto-

jas, nors tą darbą darė Vyskupijos nutarimu (bet daug ir nuo jo priklausė).

Kita vertus, klebonai dvejose parapijose nebuvo lengva, trūko laiko. Klebonas retkarčiais kviesdavo kunigus iš Lietuvos vesti religinius susikaupimus, bet tai parapijai kainuoja, o išleisti pinigai galėtų būti panaudoti bažnyčios ir klebonijos patalpos darbams. Turint veiklų ir dvasingą lietuvių kleboną, daug darbų galima būtų atlikti savomis jėgomis.

Reikia tikėti, kad vyskupas John Gorman išlaikys savo pažadą ir Marquette Park lietuvių parapijai bus paskirtas lietuviškai-angliškai kalbantis klebonas.

Antanas Pauzuolis
ChicagoPAGARBA ANTANUI
ŠIMKŪNUI

Antanas Pauzuolis, „Draugo“ liepos 13 d. laidoje pasidžiaugė ir pakomentavo dienraščio atkarpoje spausdintą rašinį „Petrieikių akmuo“. Gaila, neteisingai nurodytas šio rašinio autorius. Tai ne Antanas Šimkūnas, bet Antanas Šimkūnas. Taipgi, reikėtų pridurti, kad anksčiau, dienraščio „Tarp mūsų kalbant“ skylyje, buvo pasinaudota Antano Šimkūno, knygos „Kalbėsime, kol gyvi“ ištraukomis.

Antanas Šimkūnas, knygu „Daujėnai“ ir „Kalbėsime, kol gyvi“ autorius, neseniai pamiršęs savo gyvenimo 70 metų sukaktį, yra Vilniaus radijo darbuotojas. „Draugo“ dienraštyje spausdinti Antano Šimkūno dienoraštiniai atsiminimai nušvietė Lietuvos okupacinių metų gyvenimą ir išryškino lietuvių tautinius siekius.

Padėka ir pagarba Antanui Šimkūnui už knygas, Stasei Petersonienei už tarpininkavimą ir Antanui Pauzuoliui už parodytą dėmesį.

Petras Petrutis
Čikaga ILIŠ OLIMPIADŲ MOKSLEIVAI NUOLAT VEŽA
„AUKSĄ“

Net penki Lietuvos moksleiviai, dalyvavę Maskvoje vykusiame X tarptautinėje moksleivių rusų kalbos olimpiadoje, laimėjo aukso medalius.

Tai — Biržų „Saulės“ gimnazijos moksleivė Ana Šlikaitė (mokytoja Jadvyga Dziugienė), Mažeikių Merklio Račkausko gimnazijos moksleivė Danilė Vasilavičiūtė (moky-

toja Violeta Eibutienė), Panevėžio Juozo Baltikonio gimnazijos moksleivis Algis Malickas (mokytoja Nijolė Stankevičienė), Širvintų Lauryno Stuokos — Gucevičiaus vidurinės mokyklos moksleivė Inga Oršauskaitė (mokytoja Anna Geigalėnė) ir Jonavos Jeronimo Ralio vidurinės mokyklos moksleivis Ivanas Šik-

„AŠ — SU TREČIAJA BANGA“

Atkelta iš 4 psl.

Programa buvo parengta pasigėrėtinai: puikios muzikos koncertas, profesionaliai parinkta ir susisteminta informacija iš Lietuvos ir gausios vietinės žinios. A. Stempuzienė talkina Roma Zorską, Dalia Staniškienė, kalbos vėlandėles veda Ona Šilėnienė. Ir visa tai vykdoma ne už atlyginimą, o iš geros valios.

Cleveland lietuvių bendruomenės pirmininkės Milos Nasvytienės žodžiais, bendruomeninė lietuvių veikla neįsivaizduojama be parapijos klebono Gedimino Kijausko patriotizmo ir idealizmo, be parapijos namų vadovės, poetės ir dainų, giesmių žodžių autorės, Nijolės Kersnauskaitės pagalbos. Parapijos namai, kur yra didelė salė, talpinanti iki 500 žmonių, yra didžiųjų renginių vieta. Šiuo metu Cleveland jau ruošiasi „Ažuoliuko“ choro priėmimui. Tam sudaryti net du komitetai: nakvynės ir vaišių. Apygyvendinti 40 žmonių šiandien jau yra nelengva. Bet į didžiuosius lietuvių renginius

vis dar susirenka iki pusės tūkstančio lietuvių. Labai aktyvūs ir gausūs yra sporto būreliai. Vienas iš sporto entuziastų yra ir mūsų čikagiški ekipažų globojęs Vytautas Nasvytis, šachmatų būrelio vadovas.

O iš viso Cleveland, manoma, šiuo metu gyvena apie 4,000-5,000 tūkst. lietuvių, įskaitant ir naująją bangą. Ir po šiai dienai lietuvių čia dar šį tą reiškia. Mūsų viešnagės išvakarėse Cleveland lietuvių dalyvavo senatoriaus George V. Voinovich šventėje jo 65-ojo gimtadienio proga ir sudarė net tris stalus. Daugeli lietuvių sieja maloni pažintis su šiuo JAV valstybės veikėju, kilusiu iš Cleveland ir čia pradėjusiu savo karjerą.

Matydami, kad Cleveland yra pakankamai ir vyresniųjų, ir jaunesniųjų lietuvių geros valios bei iniciatyvos, išvaziavome tikėdami, kad lietuvių telkiniui čia yra visos sąlygos toliau gyvuoti ir tęsti garbingas žymiųjų klivlandiečių tradicijas.

Audronė V. Škiudaitė

Liepos 4-ąją ir Lietuvoje gyvenantys amerikiečiai šventė JAV nepriklausomybės dieną. Tuo metu lankėsi Lietuvoje Jonas Urbonas su žmona Gražina iš Clawson, MI, šventės metu susitiko ir apie Lietuvos politiką kalbėjosi su Seimo nariu prof. Vytautu Landsbergiu. Nuotraukoje (iš kairės): Jonas Urbonas, Gražina Ručytė Landsbergienė, prof. Vytautas Landsbergis ir Gražina Urbonienė.

VYTAUTO IGNO PARODA KAUNE

Kaune atidaryta lietuvių išeivijos dailininko Vytauto Igno personalinė tapybos ir grafikos darbų paroda. Mėnesį Kauno paveikslų galerijoje bus rodomi įdomiausi V. Igno kūriniai iš Lietuvos muziejų ir Beatritės Kleizaitės-Vasaris kolekcijų.

Didžiąją ekspozicijos dalį sudaro praėjusiais metais sostinėje, Vyriausybės rūmuose rodyti darbai. Paroda Kaune papildyta ir pirmą kartą eksponuojamais darbais. Tai autoriaus dovanoti kūriniai Nacionaliniam M. K. Čiurlionio dailės muziejui ir B. Kleizaitės-Vasaris priklausantys mišrios technikos paveikslai.

V. Ignas iš kitų lietuvių išeivijos dailininkų išsiskiria savita lietuvių liaudies meno tradicijų interpretacija. Jis pasižymi lakia fantazija, poetine siela. Liaudiškus motyvus V. Ignas naudoja ne kaip siužetus, o simbolius, slypinčius tautos kultūros atmintyje. Dailininkas sukuria naujas, savitas kompozicijas. Grafikoje jis naudoja sudėtingą linijinį ornamentą, o tapyboje žavi žaismingomis spalvomis. (ELTA)

VOKIETIJOS PADĖS
RESTAUROUOTI
KALVARIJOS
SINAGOGAS

Vokietijos tautodailės ir paminklų apsaugos centras Fulda (Heseno žemė) nusprendė imtis unikalaus Kalvarijos sinagogų komplekso restauravimo.

Apie tai šią savaitę centro vadovė Beatrice Schunke pranešė Lietuvos žydų bendruomenei. Centras numatė paruošti projektą ir skirti 100 tūkstančių markių (apie 180 tūkstančių litų) restauravimo darbams, tikėdamasis lygiavertio Lietuvos kultūros paveldo institucijų išnašos.

Pasak Lietuvos žydų religinių paveldą tyrusios architektės ir muziejininkės Marijos Rupeikienės, „barokinė sinagoga — viena vertingiausių mūrinių sinagogų Lietuvoje: su išlikusia pirmine struktūra, nepakitusiomis išorės formomis bei Aron kodešu (spinta toms laikyti)“.

„Antroji — eklektinė — sinagoga bei rabino namas statyti 19 amžiaus antroje pusėje“, — apibūdina M. Rupeikienė vokiečių dėsio sulaukusius statinius prieš ketverius metus Vilniuje pasirodžiusiam leidinyje „Lietuvos sinagogos“.

„Kalvarijos sinagogų kompleksas grąžintasis Lietuvos žydų bendruomenei. Deja, neturime lėšų mūsų paveldo objektams restauruoti. Esame dėkingi vokiečiams už iniciatyvą ir jau kreipėmės paramos atitinkamas Lietuvos institucijas“, sakė bendruomenės pirmininkas Simonas Alperavičius. (BNS)

UNIVERSITETAS
REKTORIŲ TURĖS

Beveik metus be vadovo dirbanti seniausia šalies aukštoji mokykla — Vilniaus universitetas — naują rektorių turės ne anksčiau kaip šį rudėnį. Šiuo metu laukiama, kol Seimas patvirtins naują Vilniaus universiteto statutą. Šiuo metu universitetui laikinai vadovauja prof. Benediktas Juodka. (ELTA)

A.†A.

STELLA PAŠKONIENĖ-
VAITKUTĖ

Mirė 2001 m. liepos 18 d. Gyveno Downers Grove, IL. Gimė Chicago Heights, IL.

Nulūdę liko: vyras Augustas, sesuo Jadvyga Vanagienė su sūnumis Algiu bei jo šeima ir Ramūnu Torontė; dukterėtos Severina Jušienė ir Daiva Panarienė su šeimomis, sūnėnas Arnoldas Kaminskis su šeima Lietuvoje. Velionė priklausė Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai, Lietuvos Dukterų draugijai.

A.a. Stella bus pašarvota penktadienį, liepos 20 d., nuo 3 v.p.p. 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL. Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 21 d. Iš Petkus Lemont laidojimo namų 9:30 v.r. velionė bus atlydėta į Palaimintojo Jurgio Matulaučio mišios bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Stella bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiausiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: vyras, sesuo, sūnėnai, dukterėčios.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Su liūdesiu pranešame, kad po sunkios ir ilgos ligos, 2001 m. liepos 17 d., 2 v.p.p., mirė

A.†A.

EMILIJA BRIZGIENĖ-
BANIUKAITYTĖ

Velionė gyveno Hickory Hills, IL. Gimė Lietuvoje. Kėdainių apskrityje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nulūdę liko: vyras Petras, sūnus Antanas, Romualdas ir Vincas su šeimomis; duktė Vida su šeima; seserys Bronė su šeima ir Janė bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

A.a. Emilija bus pašarvota liepos 22 d., sekmadienį, nuo 3 v.p.p. iki 8:30 v.v. Petkus laidojimo namuose, Lemont, IL, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.). Laidotuvės pirmadienį, liepos 23 d. Iš laidojimo namų velionė bus atlydėta į Palaimintojo Jurgio Matulaučio mišios bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Emilija bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti šv. Mišioms arba Jesuit Fathers-Baltic Project.

Nulūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A.†A.

VYTENIUI ANDRIUI
PETRUŠIUI

iškeliavus į Amžinuosius Namus, žmonai AUDRONEI, dukrai DIANEI, sūnui ANDRIUI, mamytėi p. JANINAI PETRUŠIENEI, broliui VITALIUI su šeima ir uošvei p. HALINAI BAGDONIENEI reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

Sofija Jelionienė

Guoda ir Raminta

Čikaga, IL

Miečiai AUDRONEI, netekus brangaus gyvenimo draugo

A.†A.

VYTENIO,

ir visai jos šeimai reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

Su liūdesiu,

Joana Drukeiniene

Virginia ir Imelda su šeimomis

Omaha, NE

A.†A.

VLADUI PALUBINSKUI

palikusiam sunkų, jam skirtos žemiškos kelionės gyvenimą, reiškiamė gilią užuojautą jo žmonai, dailininkei NIJOLEI, dukrai LINAI, sūnui TOMUI ir a.a. Vlodo broliui MEČIUI. Liūdimė kartu, netekę artimo žmogaus.

Jadvyga ir Adolfas Damušiai

Vilnius

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnamam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jonas Paliulis iš Waterbury, IL, pratešdamas „Draugo“ prenumeratą, mums pridėjo dar 100 dol. Dėkojame iš viso širdies!

Tarptautinių konkursų laureatas, akordeonistas Raimondas Sviackevičius koncertuos liepos 29 d., sekmadienį, Pal. J. Matulio misijos baznyčioje ir atliks klasikinės bei bažnytinės muzikos kūrinius. Į Čikagą muzikantas atvyks po tarptautinio festivalio, vykusio San Antonio, Texas valstijoje.

Nijolė Kintinė, grąžindama „Draugo“ pokylio laimėjimų bilietėlius, mums atsiuntė 100 dol. auką. Ačiū už dėmesį ir dovaną!

Anoniminių alkoholikų susirinkimai lietuvių kalba vyksta kiekvieną sekmadienį 6 val. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Skambinkite Linui 630-533-0658 arba Matui 630-964-1826.

„LITUANICOS“ FUTBOLU TURNYRAS — GEGUŽINĖ

Jau artėja „Litanicos“ vasaros futbolo turnyras — gegužinė, kuri vyks rugpjūčio 12 d. aikštėje prie PL centro, Lemonte. Tokios gegužinės ten rengiamos kiekvienais metais ir sutraukia gana daug futbolo entuziastų.

Šiemet, kada „Litanicos“ vyrų komanda vėl iškovojo teisę žaisti „Metropolitan“ lygos aukščiausioje divizione, susidomėjimas futbolu lietuvių tarpe gerokai išaugo. Tai galvojama, kad šis renginys bus dar sėkmingesnis.

Plačiau apie šį turnyrą — gegužinę parašysime kitą kartą. E.S.

Teklė Bogušas, gyvenanti South Boston, MA, siūsdama „Draugo“ pokylio laimėjimų knygelę, mums paaukojo 50 dol. Nuširdžiausiai dėkojame už dovaną.

A. a. Justino Zako, gyvenusio Kanadoje, Toronto mieste, testamentu „Draugo“ paramai buvo paskirti 765 dol. Nuširdžiausiai dėkojame šiuos pinigais atsiuntusiam Vincui Kolyčiui. Viešpatis tesuteikia vėloniui ramybę Amžinybės namuose.

Doc. dr. Daiva Kšanienė, Klaipėdos universiteto Menų fakulteto muzikos, istorijos ir teorijos katedros vedėja, neseniai buvo pagerbta Mažosios Lietuvos fondo Vydūno mokslinė-literatūrinė premija. Doc. dr. Daiva Kšanienė, lankydama Čikagą, porą dienų praleido Lituanistikos tyrimų ir studijų centre, Žilviciūš-Kreivėno muzikologijos archyve. Domėjosi Mažosios Lietuvos muzikos liečiančia medžiaga.

Dermatologas dr. Kastyčio Juco iš Čikagos Dermatologų akademijos pastangomis čikagiečiams ruošiamas visuotinis nemokamas kūno odos apžiūrėjimas liepos 21 d., šeštadienį, nuo 11:30 val. iki 4 val. p.p. North Avenue Beach, 4 šiaurės nuo tiltelio. Norėdami daugiau informacijos skambinkite dr. K. Jucui tel. 773-233-0744.

Marie Kapačinskas, gyvenanti Chicago, IL, grąžindama „Draugo“ rudenį šventės bilietėlius, atsiuntė ir 40 dol. mūsų dienraščio paramai, už kurią esame didžiai dėkingi.

Čikagos tautininkai rengia tradicinę vasaros išvyką į gamtą — gegužinę š. m. liepos 29 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose, Lemonte. Bus pateikti šilti pietūs, čiurlens atgaivos šaltinėlis, veiks ir „laimėjimų šulinėlis“. Muzikės Stasės Jagminienės liaudiškos muzikos kapela „Tėviškė“ gro, dainuos, maloniai gaus lietuviškus jausmus. Visus atvykti ir atgaivinti senų šlamantių ažuolų pavėsyje kviečia rengėjai.

SUSIRINKIMAS DĖL MARQUETTE PARKO APYLINKĖS SAUGUMO

Visus, kuriems rūpi apylinkės saugumas, kviečiame į susirinkimą, kurį šaukia 15 apylinkės seniūnas (Alderman) Theodore Ted Thomas, 16 apylinkės seniūnas (Alderman) Thomas Murphy ir Marquette Parko Apsaugos komisija SSA#14.

Šiame susirinkime bus diskutuojamas privačios apsaugos reikalingumas Marquette Parko apylinkėje. Kaip žinote, dabartinis privačios apsaugos projektas, vadinamas MPSSA #14, yra pratęsiamas kas 4 metai ir šiais metais reikalinga jį pratęsti arba jo atsisakyti.

Kviečiame visus ateiti į susirinkimą ir pasisakyti, ar reikalinga, ar ne Marquette Parko privati apsauga. Susirinkimas šaukiamas liepos 26 d., ketvirtadienį, 7 val. v. St. Adrian mokyklos salėje, 7050 S. Washtenaw. Prašome visus apylinkės gyventojus susirinkime dalyvauti. Marquette Parko rajonas, kuris turi privacią apsaugą, yra tarp 67-tos ir 75-tos gatvių bei tarp Bell ir Kedzie gatvių.

Skelbimai

• **A. & L. Insurance Agency** praneša, kad nuo 2001 m. liepos 30 d. įsikuria naujose patalpose — Balzeko muziejuje, adresu 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, II aukšte. Tel. 773-581-4030.

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

• **Atkeliavus vasaros karščiams**, atsipalaiduokite nuo virtuvės darbų. Aplan-kykite mus, skaniai pavalykite, maloniai aptarnausime. Priimame užsakymus išsinešimui į namus. Sagil's restoran, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459. Tel. 708-598-0685, Irma ir Barbara.

„VAIKO VARTAI Į MOKSLĄ“ būrelisio darbas,

dirbant Lietuvoje su apleistais ir pamirštais vaikais, buvo paremtas ir įvertintas šių aukotojų: L. ir P. Ragai \$100; E. ir M. Vasilaiškai \$100; Irena Kriaučiūnienė \$100; Edward Leugoud \$100; Brutenis ir Irena Veitai \$150; Dijana Ignatienė \$1,000; kun. Vytas Memenas \$100; Alexandra Kazickienė \$88; Teresė Gečienė \$129; Racine Bakery - Danutė Kapačinskienė \$100; Vanda Gvildienė \$30; J. ir A. Abromaitis \$40; R. ir A. Tautkus \$50; Meilutė Kusak \$40; Rūta Šmulskienė \$38; Ada Jušienė \$30; Saliutė Undritienė \$30; Sigutė Mikrutė \$28; Irena Kerelienė \$28; V. ir R. Jautokai \$13; Vytautas Abromaitis \$10; Ilona Laucienė \$38; A. ir V. Jonušai \$13; Marija Ambrozaitienė \$38; Vida Švarcienė \$8; Juozas Ališauskas \$20; A. ir J. Maurukai \$8; Ada Sutkuvienė \$38; Teresė Kazlauskienė \$100; A. ir A. Rachai \$10; Halina Plaušaitis \$8; Rūta Daukienė \$13; Danutė Korzonienė \$13; Genė Juodikienė \$8; Sofija Beigienė \$8; G. ir S. Damušiai \$38; Aldona Markelienė \$8; Rima Sidrienė \$18; Jonas Krutulis \$8; Rima Sell \$10; V. ir A. Kleizai \$13; A. ir T. Černiai \$8; A. Valaitis \$8; E. ir M. Vasilaiškai \$8; B. ir J. Nausėdai \$38; A. ir D. Barzdukai \$13; K. ir G. Vasaiciai \$38; G. ir D. Dragunai \$38; A. ir R. Rimai \$13; R. ir D. Jakai \$16; J. ir E. Vadopalai \$10; M. ir E. Laniauskai \$25; S. ir S. Dziugai \$28; A. ir J. Abromaitis \$18; V. ir A. Domanskai \$13; A. Bitinas \$8; K. ir N. Nelson \$13; J. M. Vizgirda \$8; A. ir T. Landsbergiai \$23; M. ir A. Pakščiai \$12; Ofelia Vainienė \$88; A. ir T. Lesniauskai \$13; G. ir R. Gaškai \$88; A. ir V. Janušai \$10; K. ir O. Pluškonai \$20; A. Ješmantas \$8; J. Kavaliūnas \$25; T. Kulbis \$13; G. ir R. Valaiciai \$8; S. ir M. Tamulioniai \$50; M. ir Markus-Kramer \$18; J. ir T. Končiai \$8; V. ir M. Černiai \$36; L. ir A. Chalmeta \$100; D. ir J. Anyšai \$50; B. ir G. Mikėnai \$15; P. ir M. Grušai \$38; J. ir G. Blekaičiai \$13; A. ir A. Lipskiai \$50; A. ir B. Laniauskai \$13; P. ir D. Kisieliai \$76; B. ir J. Čikotai \$10; Aldona Ankus \$10; J. Kliorys \$8; Ernest Raskauskas \$100; G. ir V. Bučmys \$8; Janina Vienutienė \$13; Vida Tallat-Kelpša \$8; Sophie Karaitienė \$13; Edward Leugoud \$38; Nijolė Baltūnas \$14; Birutė Jasaitienė \$38; Aldona Mažeika \$8; V. ir D. Surdenai \$13; Aldona Juozevičienė \$38; P. ir R. Kilijai \$38; Algis Strimaitis \$138; Ona Daugirdienė \$38; Danutė Augius \$50; Stasė Žemgulis \$13; Ona Mazionytė \$8; K. ir V. Kebliai \$13; J. ir B. Lintakai \$18; J. ir D. Liubinskai \$13; A.V. Dundzila \$13; G. ir G. Rimkai \$13; A. ir A. Sauliai \$8; Nijolė Banys \$13; Danutė Surdenienė \$13; Julia Janonienė \$40; A. ir V. Gilvydžiai \$8; Ramutė Aidienė \$8; Janina Lieponienė \$38; Aldona Page \$8; A. ir D. Kuolai \$38; J. ir B. Kasperavičiai \$20; R. ir G. Kriaučiūnai \$13; L. ir N. Maskaliūnai \$13; L. ir D. Edgar \$8; D. ir L. Vasilaiškai \$38; V. ir R. Lukai \$50; Ligija Bardauskienė \$50; dr. Gintarė Gečytė \$50 ir Ritonė Rudaitienė \$25 a.a. Aloyzo Dombros atminimui; Danutė Bilaišienė \$140 a.a. p. Jelionio atminimui; Stasė Žemgulienė \$50 a.a. p. Didžbalienės atminimui; Stefanija Mikulskienė \$100 ir Danutė Hatzitheodorou \$100 a.a. Laimutės-Irenos Eitmanienės atminimui; H. ir M. Kabliauskai \$50 ir V. ir G. Damijonaičiai \$50 Lauraičių vestuvių proga. Visiems širdingiausiai ačiū. Aukštas prašome siųsti: „Vaike vartai į mokslą“ c/o Irena Grigaitis, 3990 Gregory Drive, Northbrook, IL 60062.

Svenčiant Balzeko lietuvių kultūros muziejaus 35-erių metų jubiliejų — Stanley Balzekas jaunesnysis (dešinėje) su Jonu Tamulaučiu.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUI — 35-ERI

Balzeko lietuvių kultūros muziejus (angl. „Balzekas Museum of Lithuanian Culture“) yra vienas iš didesnių Čikagos lietuvių pasididžiavimo objektų. Apie šią lietuvių kultūros įstaigą dažnai randame pranešimus amerikiečių ir kitomis kalbomis išeinančioje spaudoje (ypač tada, kai muziejuje atidaromos parodos ar kitokie renginiai), o didesniuose keliuose matome užrašus, nurodantys kryptį į „Balzekas Museum of Lithuanian Culture“.

Šiemet ši svarbi lietuvių kultūrinė įstaiga švenčia savo 35 metų gyvavimo sukaktį. Ji buvo iškilmingai paminėta birželio 16 d. popietę muziejaus patalpose. Į antram aukštą esančią salę susirinko apie 250 nuolatinių muziejaus lankytojų, bičiulių, spaudos žmonių.

Į šventę atsilankė ir žymus svečias iš Vašingtono — Lietuvos Respublikos ambasadorius Vygaudas Ušackas. Jis čia susirinkusiems tarė žodį, o muziejaus savininkui — Stanley Balzekui, įteikė gražų pažymėjimo ženklą.

Svetių tarpe matėsi ir du jauni Lietuvos televizijos darbuotojai — LNK naujienų redaktorius Edmundas Jakilaitis bei to paties kanalo verslo žinių redaktorė Vilma Anusaitė (beje, ši žurnalistė porą metų yra studijavusi Čikagos Roosevelt universitete). Abu žurnalistai šventės dalyviams buvo pristatyti ir pasakė sveikinimo žodžius.

Ilgiausiai kalbėjo pats Lietuvos ambasadorius V. Ušackas, negailėjęs gražių žodžių muziejui ir jo vadovui S. Balzekui, kuris, beje, neseniai įsijungė į Lietuvos diplomatinę tarnybą, būdamas Lietuvos garbės konsulu Floridoje. Jo būstinė yra Palm Beach mieste ir ten jis praleidžia maždaug tiek pat laiko kiek ir Čikagoje, kur šalia muziejaus turi ir automobilių parduotuvę „Balzekas Motor Sales“, kurią 1919 m. įsteigė jo tėvas — irgi Stanley Balzekas.

Minėjimo metu ne vien tik buvo klausomasi kalbų: susirinkusiems grojo žinomasis dainininkas iš Lietuvos Artūras Blazukas. Be to, visi svečiai buvo pavaišinti skaniais valgiais, o taip pat ir gerimais.

Pirmą kartą į šį muziejų at-

vykusieji, ir rečiau čia turėję progą viešėti dalyviai, galėjo susipažinti su patiu muziejumi, ekspozicijomis, jo istorija.

Beje, kalbant apie istoriją, reikia paminėti, kad ši kultūros įstaiga buvo įkurta 1966-aisiais dviejų aukštų nedidukame name Archer gatvėje, visai šalia automobilių parduotuvės. Ten buvo patalpinti paties S. Balzeko išgity įvairūs muziejiniai rinkiniai, kurie nuolatos dovanojami — kai kas buvo gauta didesniu iš kitų asmenų.

Kadangi eksponatai mažose patalpose nesutilpo, prireikė dairytis didesnės vietos. Todėl buvo nupirkta didokas trijų aukštų pastatas Pulaski gatvės pietinėje dalyje (6500 S. Pulaski Ave.). Šie namai anksčiau buvo prigludę ligninė, kuri buvo iš pagrindų pertvarkyta, pritaikant pastatą muziejaus reikalavimams. Į naują vietą persikelta 1986 m. ir čia pats muziejus

taip išsiplėtė, kad jį jau negėda parodyti išrankiems amerikiečiams bei kitataučiams.

Muziejaus pastate yra ir dvi salės, iš kurių viena naudojama didesniems susirinkimams, puotoms, o kita — dailės parodoms, koncertams ir kt. Antrame aukšte yra įsikūręs ir Lietuvos Respublikos konsulas (nors pagrindinė konsulato raštinė yra miesto centre) bei kitos įstaigos.

Šio rašinio tikslas nėra platus ir išsamus Balzeko lietuvių kultūros muziejaus aprašymas. Čia pasitenkinsime tik trumpu šios kultūrinės įstaigos 35 m. minėjimo aprašymu ir vienu, kitu sakiniu apie patį muziejų bei jo savininką — Stanley Balzeką, jaunesnįjį.

Čia reikia paminėti, kad apie muziejaus veiklą galima skaityti kas du mėnesius išeinančiame leidinyje „Lithuanian Museum Review“ (čia medžiaga skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis), kurį dabar gana sumaniai redaguoja muziejaus darbuotoja Karilė Vaitkutė.

Norisi pasveikinti muziejaus savininką Stanley Balzeką, jaunesnįjį su šia neeiline sukaktimi, palinkint jam ir muziejui dar daug sėkmingų metų!

Edvardas Šulaitis

Jubiliejinėje šventėje kalbėjo Lietuvos ambasadorius Vašingtone Vygaudas Ušackas.

Spaudos atstovai Balzeko lietuvių kultūros muziejuje per 35-erių metų muziejaus sukaktį. Iš kairės: Jonas Tamulaitis, Edvardas Šulaitis, Edmundas Jasiūnas, Petras Petrutis.

Lietuvos televizijos darbuotojai Edmundas Jakilaitis ir Vilma Anusaitė Čikagos lietuvių kultūros muziejaus šventėje.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus jubiliejinėje šventėje dalyvavę svečiai.

Visos nuotraukos — Edvardas Šulaitis

KUN. J. JUOZUPAIČIO 40 METŲ KUNIGYSTĖS ŠVENTĖ

Kunigas Jonas Juozupaitis gimė 1929 metų vasario 13 dieną Kilkinių kaime, Šilalės apylinkėse, Lietuvoje. Po karo su šeima gyvendamas Vokietijoje mokėsi gimnazijoje, o į Jungtines Amerikos Valstijas atvyko 1960 metais.

Po dvejų metų tarnybos Amerikos kariuomenėje, kun. J. Juozupaitis pradėjo studijuoti University of Illinois, Chicago. Vėliau studijas tęsė Western New Mexico University at Silver City, New Mexico ir Luther College, Decorah, Iowa, o jas baigė 1968 metais gaudamas B.A. laipsnį verslo administravime.

1968 metais kun. J. Juozupaitis buvo priimtas į Concordia teologinę seminariją, Springfield, Illinois. Šioje seminarijoje jis mokėsi ruošdamasis tarnavimui Dievo vynuogynė. Baigęs akademines studijas vienus metus tarnavo vikaru St. Paul's Lutheran Church, Sheboygan, Wisconsin, ir 1961 metais gegužės 30 dieną baigė seminariją. 1961 metų birželio 18 dieną Ziono lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčioje Čikagoje, Jonas Juozupaitis buvo pašventintas kaimo tarnystei.

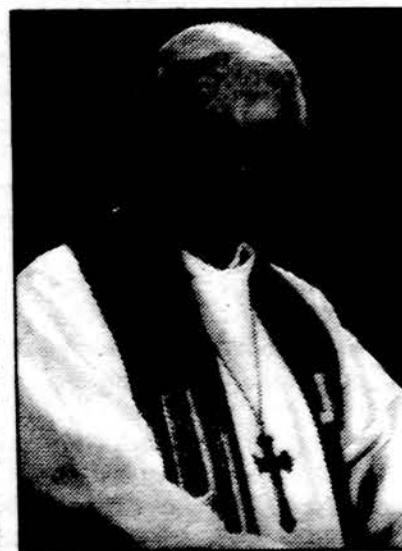
Kunigas J. Juozupaitis tarnavo St. John's Lutheran Church, Waterbury, Connecticut, Ct. Concordia Lutheran Church ir St. Martini Lutheran Church, abi Čikagos mieste. 1972 m. sausio 30 dieną kun. J. Juozupaitis buvo įvestas į kunigo pareigas Ziono lie-

tuvių liuteronų evangelikų bažnyčioje.

Kunigas J. Juozupaitis nuo pat savo kunigavimo Zione pradžios įvedė pamaldas angliškai. Jo iniciatyva ir visuotinių parapijos narių nutarimu buvo parduota senoji bažnyčia, o žemė, kurią anksčiau parapija buvo įgijusi Lemonte, padalinta į sklypus ir parduota parapijiečiams. Pelnas ir surinktos aukos 1974 m. kovo 24 d. leido įsigyti naują bažnyčios pastatą Oak Lawn, IL. Patalpos buvo kapitaliai suremontuotos ir pertvarkytos. 1982 m. prie bažnyčios buvo pristatyta nauja salė, įrengtos patalpos sekmdieninei mokyklai ir kunigo raštinė. Visų šių darbų sumanytojas, iniciatorius ir aktyvus vykdytojas buvo kunigas Jonas Juozupaitis.

Be darbo parapijoje kunigas 18 metų tarnavo Liuteronų Bažnyčios Missouri Sinode Šiaurės Illinois apygardos dekanu viename iš dekanatų bei trejus metus šios apygardos direktorių taryboje. Aktyviai dalyvavo Lietuvių evangelikų liuteronų išėjimo Bažnyčios veikloje, tarnaudamas jos Vyriausiojo taryboje sekretoriumi, o vėliau ir prezidento pareigose.

Kunigas Jonas Juozupaitis 1958 metų rugpjūčio 10 dieną susituokė su Erna Česnaite. Jų šeiminis gyvenimas buvo palaimintas dviem vaikais: dr. John P. (Cynthia) Josupait ir Heidi R. (Dr. David) Ozinga.

Kunigas Jonas Juozupaitis švenčia 40 metų kunigystės jubiliejus šventę.

Jų svečiuose namuose dažnai apsilanko 5 anūkeliai: Marissa, Nicolette, Kyle, John ir Sean.

Šių metų liepos 22 dieną Ziono parapijos parapijiečiai, kun. J. Juozupaitis artimieji ir draugai susirinko į Ziono liuteronų bažnyčią (9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453) švęsti kunigo Jono Juozupaitis kunigystės 40 metų jubiliejų su padėka ir malda Aukščiausiam. Bendros šventinės pamaldos prasidės 10 val. ryto; pamokslus sakys vyskupas Jonas Kalvanas, Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios vyskupas bei kunigas Eugene Krentz, Ph.D., Concordia River Forest prezidentas emeritus. Po pamaldų svečiai rinksis šventiniams pietums — priėmimui „Old Barn“ restorane.

Kviečiame atvykti ir dalyvauti kunigo Jono Juozupaitis kunigystės jubiliejus šventėje.

Kun. Valdas Aušra